

รายงานการนิเทศติดตาม การดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะ ผู้ประกอบการอาชีวศึกษาเอกชน ภาคเหนือ

20
21

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีวศึกษาภาคเหนือ

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

โครงการนิเทศส่งเสริมการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน เขตภาคเหนือ ประจำปีงบประมาณ 2564 มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อนิเทศสร้างความรู้ความเข้าใจแนวทางการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน 2) เพื่อนิเทศติดตามการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ในเขตพื้นที่ภาคเหนือ กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าศูนย์บ่มเพาะ ครูที่ปรึกษา ผู้เรียน และบุคลากร ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ในเขตภาคเหนือ เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการ ประกอบด้วย แบบประเมินความรู้ความเข้าใจและความพึงพอใจต่อการประชุมชี้แจง แบบนิเทศติดตามการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะ และแบบประเมินความพึงพอใจต่อการบริการนิเทศ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) ค่าความถี่ และค่าร้อยละ

ผลการนิเทศประชุมชี้แจงสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ภาคเหนือ พบว่า มีผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และนักเรียน นักศึกษา จำนวน 98 คน จากสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในภาคเหนือ จำนวน 22 แห่ง โดยมีระดับความพึงพอใจมากที่สุด คือ บุคลิกภาพที่ดีมีความเป็นกัลยาณมิตร ค่าเฉลี่ย 4.69 และมีความรู้ความเข้าใจในระดับมากที่สุด คือ แนวทางการนิเทศติดตามผลการดำเนินงาน ค่าเฉลี่ย 4.56 รองลงมา คือ สามารถนำความรู้ไปถ่ายทอดแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องได้ มีค่าเฉลี่ย 4.55 จากการเข้าร่วมประชุมดังกล่าว สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนมีความสนใจได้จัดทำโครงการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนด้านการส่งเสริมเป็นผู้ประกอบการรายใหม่ เพื่อขอรับการส่งเสริมสนับสนุนงบประมาณ จำนวน 9 สถานศึกษา ละ 5,000 บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 45,000 บาท (สี่หมื่นห้าพันบาทถ้วน)

ผลการนิเทศติดตามการดำเนินการศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ภาคเหนือ จำนวน 22 สถานศึกษา มีผู้เข้ารับการนิเทศทั้งหมด 97 คน พบว่า สถานศึกษาที่มีการดำเนินการบ่มเพาะผู้เรียนตามกระบวนการเริ่มจากการดำเนินการประชาสัมพันธ์รับสมัครผู้เรียนที่มีความสนใจเข้ารับการพัฒนา จำนวน 691 คน นักเรียนผ่านการพัฒนาสามารถดำเนินการประกอบธุรกิจของตนเองได้ จำนวน 427 คน คิดเป็นร้อยละ 61.79 ธุรกิจที่ดำเนินการในสถานศึกษาส่วนใหญ่เป็นธุรกิจประเภทการพาณิชย์ คิดเป็นร้อยละ 76.36 รองลงมาคือ ประเภทบริการ ร้อยละ 21.82 และประเภทการเกษตร ร้อยละ 1.82 และจากการดำเนินธุรกิจของผู้เรียนทั้งหมด 59 ธุรกิจ พบว่า นักเรียน นักศึกษาสามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างต่อเนื่องจำนวน 36 ธุรกิจ คิดเป็นร้อยละ 61.02 และมีนักเรียน นักศึกษาจาก 10 สถานศึกษา ที่สามารถดำเนินการประกอบธุรกิจเกิดขึ้นใหม่จำนวน 20 ธุรกิจ เนื่องจากผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโควิด-2019 สถานศึกษาไม่สามารถดำเนินการขับเคลื่อนให้ธุรกิจสามารถประกอบการได้

ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการนิเทศติดตามการดำเนินการศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ภาคเหนือ พบว่า ความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.57 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านผู้นิเทศซึ่งได้รับความพึงพอใจต่อบุคลิกภาพที่ดีมีความเป็นกัลยาณมิตรของผู้นิเทศ มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.72 ด้านกระบวนการนิเทศได้รับความพึงพอใจต่อระยะเวลาที่ใช้ในการนิเทศในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.70 และด้านผลการนิเทศ ได้รับความพึงพอใจต่อประโยชน์ที่ได้รับจากการนิเทศในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.57

ข้อเสนอแนะ

1. ปรับปรุงคู่มือการปฏิบัติงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน
2. จัดทำคู่มือการประเมินศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา
3. จัดอบรมให้ความรู้ผู้ที่เป็นคณะกรรมการในการประเมินศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา
4. ส่งเสริมให้สถานศึกษาเข้ารับการประเมินศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา
5. การจัดกิจกรรมส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้เรียนได้คิดค้นและสร้างนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ โครงการวิทยาศาสตร์ งานวิจัย เพื่อนำมาดำเนินธุรกิจ ต่อยอดเชิงพาณิชย์ ด้านสินค้า/บริการ

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการนิเทศส่งเสริมการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษา อาชีวศึกษาเอกชน เขตพื้นที่ภาคเหนือ ประจำปีงบประมาณ 2564 สำเร็จรู่วงได้ด้วย ความอนุเคราะห์และกรุณาอย่างดียิ่ง โดยความร่วมมือและการสนับสนุนจากสำนักงานบริหารการ อาชีวศึกษาเอกชน ร่วมกับ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีวศึกษาภาคเหนือ และผู้มีส่วนสำคัญทุกท่านที่ เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะ ดร.สุตสาย ศรีศักดิ์ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ ทำหน้าที่ผู้อำนวยการศูนย์ ส่งเสริมและพัฒนาอาชีวศึกษาภาคเหนือที่ได้ให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ อันเป็นประโยชน์ต่อการนิเทศ ติดตามในครั้งนี้ จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณ ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการ ครูที่ทำหน้าที่หัวหน้างานศูนย์บ่ม เพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา ครูที่ปรึกษาธุรกิจของศูนย์บ่มเพาะฯ และนักเรียน นักศึกษาใน สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่ให้ความสนใจรับการ นิเทศส่งเสริมการเป็นผู้ประกอบการ และเสริมสร้างการเป็นผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษา อาชีวศึกษาเอกชน รวมถึงให้ความอนุเคราะห์ในการให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อการนิเทศติดตาม ตลอดจนการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ อย่างดียิ่งในครั้งนี้งบรลวุฒูประสงค์ทุกประการ

ขอขอบคุณ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สำนักบริหารการอาชีวศึกษาเอกชน และศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีวศึกษาภาคเหนือ ที่สนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานในครั้งนี้

คุณค่าและประโยชน์อันเกิดจากการจัดกิจกรรมนิเทศส่งเสริมการเป็นผู้ประกอบการ และ เสริมสร้างการเป็นผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในครั้งนี้ ขอมอบแด่ ศึกษานิเทศก์และคุณครูผู้มีอุดมการณ์ทุกท่าน

นางจรรุณี มณีขัติย์

ศึกษานิเทศก์

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปผู้บริหาร	ก
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญ	1
วัตถุประสงค์	3
ขอบเขตการดำเนินงาน	4
กรอบแนวคิด	5
ประโยชน์ที่จะได้รับ	6
นิยามศัพท์	6
บทที่ 2 เอกสารที่เกี่ยวข้อง	7
แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการ	7
แนวคิดหลักการศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาของสำนักงาน	11
คณะกรรมการการอาชีวศึกษา	
แนวคิดเกี่ยวกับการนิเทศ	16
งานการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้อง	17
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการ	21
กลุ่มเป้าหมาย	21
การดำเนินการ	22
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	28
การวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	29
บทที่ 4 ผลการดำเนินงาน	30
ตอนที่ 1 ผลการประชุมเชิงปฏิบัติการวางแผนจัดทำแนวทางในการนิเทศส่งเสริม	30
การดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา ในสถานศึกษาอาชีวศึกษา	
เอกชน	
ตอนที่ 2 ผลการนิเทศส่งเสริม สนับสนุน และติดตามการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะ	32
ผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาเอกชน เขตภาคเหนือ	
- ผลการประชุมชี้แจงสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์	32
บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน	
- ผลการนิเทศติดตามการดำเนินการศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการ	34
อาชีวศึกษา ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน	

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5	
สรุปผลการดำเนินงาน อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	44
สรุปผลการดำเนินการ	44
อภิปรายผล	48
ข้อเสนอแนะ	50
บรรณานุกรม	51
ภาคผนวก	
แบบประเมินความรู้ความเข้าใจและความพึงพอใจต่อการประชุมชี้แจงสร้าง	52
ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะฯ	
แบบนิเทศติดตามการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาใน	53
สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน	
ประเมินความพึงพอใจต่อการนิเทศการดำเนินการศูนย์บ่มเพาะ	56
ผู้ประกอบการอาชีวศึกษา ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ภาคเหนือ	
ภาคผนวก ก (ภาพประกอบ)	
ภาคผนวก ข (เอกสารที่เกี่ยวข้อง)	

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1	กำหนดการนิเทศประชุมชี้แจงสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาเอกชน ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์ Microsoft Teams
ตารางที่ 2	กำหนดการนิเทศติดตามการดำเนินการศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน เขตภาคเหนือ
ตารางที่ 3	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของข้อมูลผู้เข้าประชุมเชิงปฏิบัติการวางแผนจัดทำแนวทางการนิเทศ
ตารางที่ 4	จำนวนและค่าร้อยละของข้อมูลผู้เข้าประชุมชี้แจงสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน เขตภาคเหนือ
ตารางที่ 5	แสดงผลการประเมินความรู้ความเข้าใจและความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมประชุม
ตารางที่ 6	แสดงรายชื่อของสถานศึกษาที่ขอรับการส่งเสริมสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนด้านการเป็นผู้ประกอบการ
ตารางที่ 7	แสดงจำนวนผู้รับการนิเทศและร้อยละของผู้รับการนิเทศ จำแนกตามสถานศึกษา
ตารางที่ 8	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้รับการนิเทศ จำแนกตามเพศ และตำแหน่ง
ตารางที่ 9	แสดงจำนวนของผู้เรียนที่ได้เข้ารับการพัฒนาศักยภาพการเป็นผู้ประกอบการในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน
ตารางที่ 10	แสดงจำนวนและร้อยละของธุรกิจที่ดำเนินการของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการ จำแนกตามประเภทธุรกิจ
ตารางที่ 11	แสดงจำนวน ร้อยละของธุรกิจของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน การสนับสนุนผู้ประกอบการที่มีศักยภาพและความพร้อมให้ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
ตารางที่ 12	แสดงผลการนิเทศด้านศักยภาพศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา
ตารางที่ 13	แสดงผลการนิเทศด้านการดำเนินการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน
ตารางที่ 14	แสดงผลการนิเทศด้านผลสัมฤทธิ์ของการบ่มเพาะผู้เรียนสู่การเป็นผู้ประกอบการ
ตารางที่ 15	แสดงผลการประเมินความพึงพอใจต่อการนิเทศการดำเนินการศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ภาคเหนือ

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญ

การพัฒนาสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน คือ ยุทธศาสตร์ของ Thailand 4.0 ที่มุ่งเน้นการสร้างเสริมความเข้มแข็งจากภายใน ให้มีความสำคัญกับการพัฒนาคนและเทคโนโลยีในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ลดความเหลื่อมล้ำ เสริมสร้างศักยภาพคนทุกกลุ่มในทุกภูมิภาค ครอบคลุม 4 กลุ่ม คือ กลุ่มเศรษฐกิจฐานราก กลุ่ม SME กลุ่มผู้ประกอบการรายใหญ่และบริษัทข้ามชาติ และกลุ่มวิสาหกิจเริ่มต้นหรือที่เรียกว่า สตาร์ทอัพ ซึ่งปัจจุบันมีหลายหน่วยงานทั้งภาครัฐบาลและภาคเอกชน รวมถึงประชาชนทั่วไปให้ความสนใจคำว่า “การเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurship)” มากขึ้น ทั้งนี้เป็นผลมาจากยุทธศาสตร์ประเทศไทย ระยะ 20 ปี (ปี 2560 - 2579) กำหนดยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (Growth & Competitiveness) โดยหนึ่งในแนวทางภายใต้ยุทธศาสตร์นี้ คือ การพัฒนาผู้ประกอบการและเศรษฐกิจชุมชน พัฒนาทักษะผู้ประกอบการ ยกระดับผลผลิตภาพแรงงานและพัฒนา SMEs สู่สากล และแผนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) ยังสอดรับในเรื่องการส่งเสริมและพัฒนา SME โดยตรง ได้แก่ การสร้างสังคมผู้ประกอบการ ซึ่งได้ให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและแนวทางปฏิรูปในด้านต่างๆ ในวาระปฏิรูปของสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ ได้กำหนดให้การเพิ่มขีดความสามารถให้กับ SME เป็นแนวทางหนึ่งในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ จึงเป็นที่ทราบโดยทั่วกันว่า การสร้างให้เกิดผู้ประกอบการใหม่เป็นกลไกสำคัญในการสร้างความเติบโตให้กับเศรษฐกิจในระยะยาว ซึ่งที่ผ่านมาประเทศไทยก็ได้มีการกระตุ้นให้เกิดผู้ประกอบการใหม่มาโดยตลอด เพื่อให้ผู้ประกอบการรายใหม่ๆ สามารถเป็นหัวจักรขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจของประเทศได้อย่างแท้จริง จำเป็นต้องมุ่งแสวงหาและพัฒนา SME รุ่นใหม่ที่สามารถสร้างมูลค่าสูงได้ เช่น ผู้ประกอบการที่มีการใช้เทคโนโลยีนวัตกรรม (Tech Startup) ผู้ประกอบการในงานสร้างสรรค์และออกแบบ (Creative Startup / Cultural Startup) ให้มีศักยภาพในการประกอบธุรกิจสมัยใหม่ สามารถแข่งขันในตลาดสากลได้ ซึ่งจำเป็นที่ภาครัฐจะต้องให้การส่งเสริมในหลายๆ ประเด็นทั้งในเรื่องการสร้างเสริมโอกาสผู้ประกอบการใหม่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาต่อยอดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ไปสู่ธุรกิจ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ ที่สำคัญในการพัฒนาธุรกิจใหม่ๆ และการทำให้เกิดปัจจัยสนับสนุนที่เหมาะสมกับผู้ประกอบการใหม่ เช่น รูปแบบของแหล่งเงินทุน สิทธิประโยชน์ที่เอื้อกับรูปแบบของการดำเนินธุรกิจ เป็นต้น เพื่อนำประเทศไทยก้าวผ่านการเป็นประเทศที่ใช้ประสิทธิภาพเป็นแรงขับเคลื่อน (Efficiency-driven Economy) สู่การเป็นประเทศที่ใช้นวัตกรรมเป็นแรงขับเคลื่อน (Innovation-driven Economy) รวมทั้งความเป็นพลวัตเพื่อให้ประเทศไทยสามารถก้าวข้ามกับดักประเทศ ที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้วโดยให้ความสำคัญกับการสร้างระบบการศึกษา ที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ เพื่อเป็นกลไกหลักของการพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของทุนมนุษย์ และรองรับการศึกษาการเรียนรู้ ความท้าทายที่เป็นพลวัตของโลกศตวรรษที่ 21 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนทั้งในระดับกึ่งฝีมือ ระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับ

เทคโนโลยีในทุกสาขาวิชาอย่างมีคุณภาพและมีมาตรฐานสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสนองความต้องการของตลาดแรงงาน การประกอบอาชีพอิสระ ซึ่งถือว่าเป็นกำลังสำคัญของการขับเคลื่อนประเทศตามทิศทางยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0 และยุทธศาสตร์ประเทศไทย ระยะ 20 ปี จึงจำเป็นต้องสร้างและปลูกฝังความเป็นผู้ประกอบการที่ดี (Entrepreneurship) โดยเริ่มจากการสร้างแรงบันดาลใจและบ่มเพาะจิตวิญญาณผู้ประกอบการให้กับนักเรียน นักศึกษา ผ่านการเรียนรู้และทดลองประกอบธุรกิจขั้นพื้นฐาน ซึ่งจะกระตุ้นให้ผู้ที่มีความพร้อมและความสามารถทางธุรกิจ ตัดสินใจเลือกเป็นผู้ประกอบการ นอกจากนี้ จะต้องสร้างทัศนคติและทักษะที่จำเป็นต่อการเป็นผู้ประกอบการในยุคศตวรรษที่ 21 โดยผู้เรียนจะต้องมีความรู้พื้นฐานด้านการเงิน เศรษฐกิจ ธุรกิจ และการเป็นผู้ประกอบการ (Financial, Economic, Business and Entrepreneurial Literacy) เป็นสิ่งจำเป็นยิ่ง เพื่อประโยชน์ในการวางแผนและตัดสินใจในเชิงธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ การเสริมสร้างความรู้พื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำเนินธุรกิจ มีความสำคัญอย่างมากต่อความอยู่รอดของธุรกิจในระยะเริ่มต้น เนื่องจากผู้ประกอบการใหม่อาจไม่มีความพร้อมในด้านต่างๆ และขาดประสบการณ์ ดังนั้นเพื่อให้ นักเรียน นักศึกษา อาชีวศึกษาที่ต้องการจะเป็นผู้ประกอบการได้มีความรู้ที่เพียงพอต่อการเริ่มต้นธุรกิจ จึงควรมีกิจกรรมเตรียมความพร้อมและให้ความรู้ เพื่อสนับสนุนให้เกิดผู้ประกอบการรุ่นใหม่ที่มีพื้นฐานความรู้และขีดความสามารถ และเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นว่าประเทศไทยนั้นมีผู้ประกอบการที่มีศักยภาพและประสิทธิภาพ สามารถช่วยพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้า และแข่งขันในระดับเวทีการค้าโลกได้อย่างยั่งยืน การส่งเสริมให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาในสังกัดทั้งภาครัฐและเอกชนทุกแห่งดำเนินการจัดตั้งศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษา จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาขีดความสามารถให้กับผู้เรียนในสถานศึกษาอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา หรือประชาชนที่มีความสนใจ ให้มีความพร้อมที่จะเริ่มประกอบธุรกิจของตนเอง หรือพัฒนาต่อยอดธุรกิจเดิม โดยมีการจัดทำแผนงาน โครงการ และกิจกรรมพัฒนาการศึกษาวิชาชีพด้วยการพัฒนาทักษะพื้นฐานของผู้เรียนอาชีวศึกษา ส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในกลุ่มผู้เรียนอาชีวศึกษา ให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการธุรกิจอย่างแท้จริง โดยส่งเสริมการเป็นผู้ประกอบการแก่ผู้เรียนผ่านกระบวนการจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมภายใต้ศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา ตลอดจนพัฒนาทักษะในการคิดเชิงสร้างสรรค์ (Creative thinking) โดยการสร้างชิ้นงาน สิ่งประดิษฐ์ หรือนวัตกรรมใหม่ตามสาขาวิชาชีพและนำมาต่อยอดในเชิงพาณิชย์ รวมไปถึงการสร้างเครือข่ายเพื่อพัฒนาผู้ประกอบการใหม่ให้สามารถสร้างช่องทางการเข้าถึงแหล่งทุนและองค์ความรู้ทางธุรกิจ เพื่อเพิ่มช่องทางอาชีพ (Career path) ให้กับผู้เรียนสามารถประกอบธุรกิจได้อย่างเป็นรูปธรรม (คู่มือการปฏิบัติงาน ศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา (ปรับปรุง กันยายน 2563) สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2563)

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยสำนักบริหารการอาชีวศึกษาเอกชน เพื่อดำเนินการตามนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้จัดทำโครงการส่งเสริมการเป็นผู้ประกอบการ และเสริมสร้างประสบการณ์อาชีวศึกษา ประจำปีงบประมาณ 2564 โดยมีเป้าประสงค์ให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน สามารถดำเนินการพัฒนางานศูนย์บ่มเพาะ

ผู้ประกอบการอาชีวศึกษาได้ตามแนวทางการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และคู่มือปฏิบัติงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา ในสถานศึกษาเอกชน ที่มีกระบวนการบ่มเพาะและพัฒนาอย่างเป็นระบบ การบ่มเพาะและการพัฒนา ความเป็นผู้ประกอบการจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องผ่านกระบวนการที่มีกลไกที่ชัดเจน

จากการความสำคัญของโครงการศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา การนิเทศติดตาม การดำเนินงานของศูนย์บ่มเพาะจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอาชีวศึกษา ให้เป็นผู้ประกอบการในอนาคต เพราะการนิเทศติดตามเป็นการศึกษาสภาพการดำเนินงานของศูนย์ บ่มเพาะผู้ประกอบการ พร้อมคอยช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงาน พัฒนาการดำเนินงานของศูนย์บ่มเพาะให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างผู้ นิเทศและผู้รับการนิเทศ ผลลัพธ์อยู่ที่คุณภาพของการดำเนินงานของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการและ คุณภาพของผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา การนิเทศจึงเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนการดำเนินตาม นโยบายของต้นสังกัด ทั้งนี้ การนิเทศติดตามส่งเสริมโครงการต่างๆ ในปัจจุบันมิได้จำกัดแค่ ศึกษาพิเศษจากภายนอกเท่านั้น ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และครูที่ได้รับมอบหมายหรือผู้ที่ทำหน้าที่นิเทศอาจเป็นครูหรือเพื่อนครู หน่วยงานเครือข่ายที่ เกี่ยวข้อง มีบทบาทในการนิเทศการดำเนินงานของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาภายใน สถานศึกษา เรียกว่า “ ผู้นิเทศ ” (วัชร่า เล่าเรียนดี, 2553) ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีวศึกษา ภาคเหนือ มีหน้าที่ในการนิเทศการศึกษา และงานนโยบายของต้นสังกัดให้กับสถานศึกษาในเขตพื้นที่ ความรับผิดชอบ ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ได้รับงบประมาณจัดสรรจากสำนักบริหารการ อาชีวศึกษา เพื่อนิเทศติดตามผลโครงการส่งเสริมการเป็นผู้ประกอบการ และเสริมสร้าง ประสพการณ์อาชีวศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน โดยนางจรรณี มณีขัติย์ ตำแหน่ง ศึกษาพิเศษฯ สังกัดศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีวศึกษาภาคเหนือ สำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา ได้จัดทำโครงการนิเทศส่งเสริมการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการ อาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน เขตภาคเหนือ เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา และ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความรู้ความสามารถนำกลไกการขับเคลื่อนการดำเนินงานภายใต้ศูนย์บ่มเพาะ ผู้ประกอบการอาชีวศึกษา สามารถกำหนดกรอบการดำเนินงาน (Framework) และมาตรฐานตัวชี้วัด ให้ครูผู้สอนใช้เป็นแนวทางในการกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการ ประเมินผลการเรียนรู้ให้มีความสอดคล้องไปในทางเดียวกันทั้งระบบ เพื่อการบรรลุเป้าหมายของการ บ่มเพาะความเป็นผู้ประกอบการให้ผู้เรียนมีเป้าหมายการเรียนรู้ที่ท้าทาย สร้างประสบการณ์การ เรียนรู้เพื่อพัฒนาและมีความเข้าใจอย่างลึกซึ้งที่จะค้นหาและสร้างโอกาสทางธุรกิจของตนเองจน ประสพความสำเร็จได้

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อนิเทศสร้างความรู้ความเข้าใจแนวทางการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการ อาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ตามคู่มือการปฏิบัติงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการ อาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน

2.2 เพื่อนิเทศติดตามการดำเนินการศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ในเขตพื้นที่ภาคเหนือ

3. ขอบเขตการดำเนินงาน

การนิเทศส่งเสริมการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 กำหนดขอบเขตการดำเนินการนิเทศไว้ ดังนี้

3.1 ด้านเนื้อหา

แนวทางการนิเทศส่งเสริมการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาประกอบด้วย 3 ประเด็น คือ 1) การดำเนินการพัฒนาศักยภาพศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาเอกชน 2) การดำเนินการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน 3) ผลสัมฤทธิ์ของการบ่มเพาะผู้เรียนสู่การเป็นผู้ประกอบการ

3.2 ด้านประชากร

3.2.1 เป้าหมายเชิงปริมาณ

1) ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน จำนวน 22 สถานศึกษา ๆ ละ 10 คน รวม 220 คน

2) ผู้เรียนในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ภาคเหนือ 22 สถานศึกษา ๆ ละ 25 คน จำนวน 550 คน

3.2.2 เป้าหมายเชิงคุณภาพ

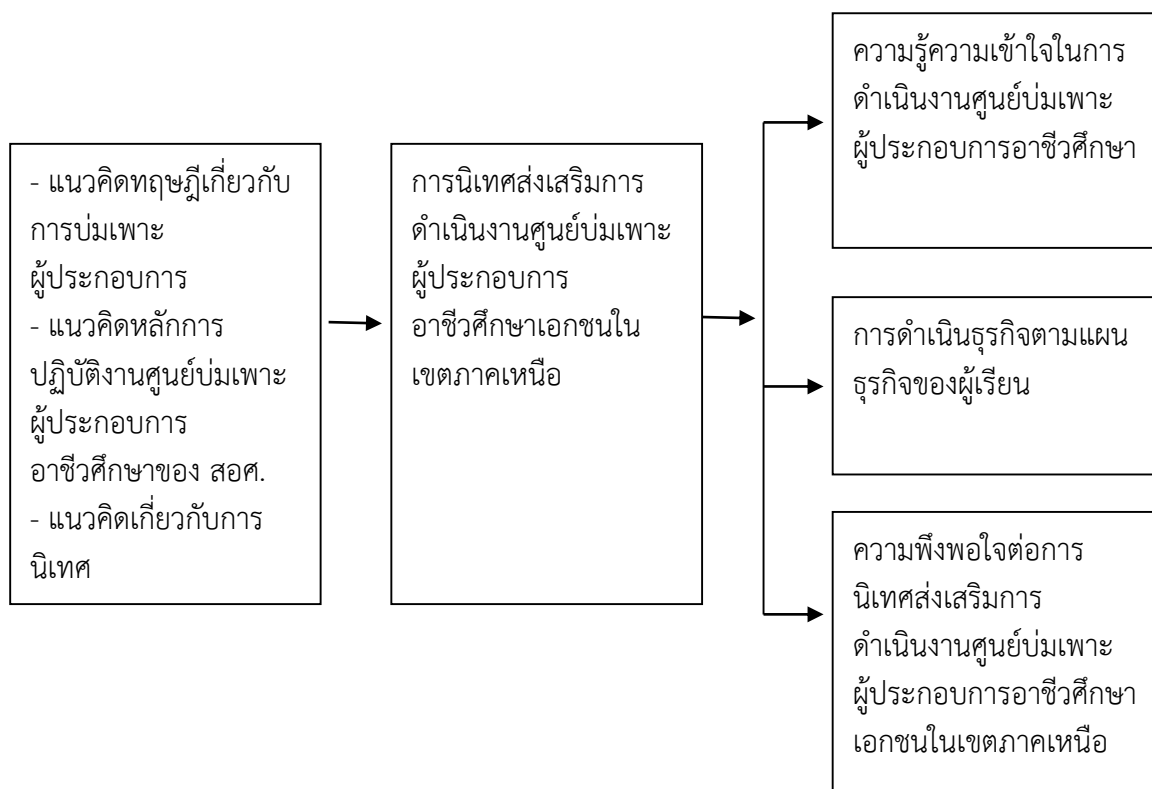
1) ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้เรียน และผู้ที่เกี่ยวข้องที่ได้รับการนิเทศ มีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาเอกชน สามารถดำเนินการได้อย่างถูกต้องตามเกณฑ์และแนวทางของคู่มือการปฏิบัติงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาเอกชน

2) ผู้เรียนในสถานศึกษาเอกชนที่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการเป็นผู้ประกอบการรายใหม่สามารถเขียนแผนธุรกิจและดำเนินการตามแผนธุรกิจได้

3.4 ด้านระยะเวลา

เดือนมิถุนายน – เดือนกันยายน พ.ศ. 2564

4. กรอบแนวคิดการนิเทศ

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการนิเทศ

5. ประโยชน์ที่ได้รับ

1) สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน มีศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาที่มีคุณภาพเป็นไปตามเกณฑ์คู่มือการปฏิบัติงานของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนแบบครบวงจรของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2) ผู้บริหาร ครู ผู้เรียน และบุคลากรในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน เขตพื้นที่ภาคเหนือ มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

3) ผู้เรียนสามารถนำความรู้ทักษะวิชาชีพเพื่อสร้างเสริม ประสบการณ์เชิงพาณิชย์พร้อมที่จะเริ่มประกอบธุรกิจของตนเอง หรือพัฒนาต่อยอดธุรกิจเดิม สามารถเป็นเจ้าของธุรกิจของตนเองได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

4) ได้สารสนเทศเกี่ยวกับสภาพการดำเนินการผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนต่อไป

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

ศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาเอกชน หมายถึง หน่วยงานที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จัดตั้งขึ้นในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาขีดความสามารถของนักเรียนนักศึกษาและประชาชนทั่วไปที่สนใจให้สามารถนำความรู้ ทักษะวิชาชีพ เพื่อสร้างเสริมประสบการณ์เชิงพาณิชย์ ให้มีความพร้อมที่จะเริ่มประกอบธุรกิจของตนเอง หรือพัฒนาต่อยอดธุรกิจเดิมได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน หมายถึง วิทยาลัยของเอกชนที่มีการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาในหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคลากรที่มีบทบาทหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารจัดการอำนวยความสะดวก ส่งเสริม สนับสนุนให้การดำเนินการศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาเอกชน

ผู้เรียน หมายถึง นักเรียน นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของเอกชน และประชาชนทั่วไป ที่สนใจเข้ารับการบ่มเพาะการเป็นผู้ประกอบการในศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาเอกชน

สภาพการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาเอกชน หมายถึง การดำเนินงานตามภารกิจของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาเอกชน

การนิเทศส่งเสริม หมายถึง กระบวนการสร้างองค์ความรู้ความเข้าใจ การติดตามให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ สนับสนุนการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาเอกชนให้มีคุณภาพตามเกณฑ์คู่มือการปฏิบัติงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาเอกชน

บทที่ 2

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

การนิเทศส่งเสริมการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน เขตพื้นที่ภาคเหนือ ในครั้งนี้ ได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง แบ่งตามเนื้อหาได้ดังนี้

1. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับกระบวนการบ่มเพาะผู้ประกอบการ
2. แนวคิด หลักการศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
3. แนวคิดเกี่ยวกับการนิเทศ
4. งานการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับกระบวนการบ่มเพาะผู้ประกอบการ

1.1 แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการบ่มเพาะ

กระบวนการบ่มเพาะเป็นการให้คำปรึกษา ความรู้และความเข้าใจในการดำเนินงานตั้งแต่เริ่มต้นของการเป็นผู้ประกอบการ จนกระทั่งสามารถดำเนินธุรกิจเองได้ ประสานงานระหว่างผู้เชี่ยวชาญในด้านต่างๆ กับผู้รับการบ่มเพาะในการให้คำปรึกษา การจัดดำเนินงานทางด้านธุรกิจ เพื่อให้สามารถดำเนินธุรกิจได้ในการบ่มเพาะธุรกิจของผู้ประกอบการ ซึ่งเป็นอาจารย์หรือนักเรียน นักศึกษาที่มีผลงานสร้างสรรค์สิ่งประดิษฐ์ ที่สามารถจัดจำหน่ายในเชิงพาณิชย์ได้

กระบวนการบ่มเพาะ มีขั้นตอนการทำงานออกเป็น 3 ขั้นตอน (ขวัญภา วงศ์ไพศาลศิริกุล, 2558) ได้แก่

1. Pre-incubation คณะกรรมการจากหน่วยบ่มเพาะวิสาหกิจจะให้คำปรึกษาต่างๆ แก่ผู้เข้ารับการบ่มเพาะ ในด้านต่างๆ ได้แก่ ฝึกอบรมด้านธุรกิจ รับคำปรึกษา แนะนำแผนธุรกิจฉบับร่าง โมเดลสินค้าต้นแบบประเมินความเป็นไปได้

2. Incubation ซึ่งใช้คณะกรรมการจากหน่วยบ่มเพาะวิสาหกิจจะให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการในด้านต่างๆ เช่น การพัฒนาสินค้าต้นแบบ การทดสอบตลาด การพัฒนาทักษะด้านต่างๆ การเสริมความเข้มแข็ง การทำแผนธุรกิจฉบับสมบูรณ์ การประเมินศักยภาพ

3. ในขั้น Start-up Company คณะกรรมการจากหน่วยบ่มเพาะวิสาหกิจ จะให้ความช่วยเหลือในด้านต่างๆ ดังนี้ จัดตั้งธุรกิจในรูปแบบนิติบุคคล นำสินค้าออกสู่ตลาด เกิดธุรกรรมทางการค้า ในขั้น Spin-off company ซึ่งครบตามกำหนดเวลาที่จะต้องได้รับการดูแลจากหน่วยบ่มเพาะผู้ประกอบการสามารถดำเนินธุรกิจเองได้ หน่วยบ่มเพาะก็จะมีการติดตามประเมินผลอยู่รูปแบบการบ่มเพาะ 2 รูปแบบ ตามความต้องการของผู้ประกอบการ ได้แก่ 1) การบ่มเพาะแบบ In-Wall Incubation เหมาะสำหรับผู้เข้ารับการบ่มเพาะที่ยังไม่มีพื้นที่ตั้งธุรกิจ จึงต้องเข้ามาอยู่ในพื้นที่ศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจที่

ได้จัดเตรียมไว้ให้ 2) การบ่มเพาะแบบ Out-Wall Incubation เหมาะสำหรับผู้เข้ารับการบ่มเพาะที่มีพื้นที่ตั้งธุรกิจเป็นของตนเองแล้ว เช่น มีสำนักงาน อุปกรณ์เครื่องมือ และเครื่องจักรของตนเองอยู่แล้ว ต้องการเพียงบริการรับปรึกษาแนะนำจากพี่เลี้ยงที่ปรึกษาเฉพาะทางที่ทางศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจจัดหาให้ในช่วงระยะเวลาการบ่มเพาะ

1.2 แนวคิดเกี่ยวกับผู้ประกอบการ

ผู้ประกอบการมีผู้นิยามเอาไว้หลากหลาย ทั้งที่นิยามว่าเป็นคุณลักษณะของบุคคล (Miller, 1983; Miller & Friesen, 1982) นิยามว่าเป็นกระบวนการ (Lumpkin & Dess, 1996) คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการ หมายถึง คุณลักษณะของบุคคลที่มีความความคิดริเริ่มสร้างนวัตกรรมอย่างสม่ำเสมอ สามารถดำเนินกิจกรรมของผู้ประกอบการ และพร้อมที่จะรับความเสี่ยงในกลยุทธ์การตลาดของตนเอง (ชนัญญา สุขสมวัฒน์, 2563)

ผู้ประกอบการ คือ บุคคลที่สร้างธุรกิจโดยมองเห็นโอกาสที่มีอยู่ในตลาด ดำเนินงานด้วยความมุ่งมั่น มีการบริหารงานอย่างเป็นอิสระ กล้าเสี่ยง เพื่อที่จะก้าวไปสู่ความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจ หากต้องเผชิญกับปัญหาและอุปสรรคก็ไม่ล้มเลิกความตั้งใจโดยง่าย มีความมุ่งมั่น พยายามแก้ปัญหาให้สำเร็จ (วรมรรณ นามวงศ์, 2562) ผู้ประกอบการยุคใหม่ต้องอาศัยความคิดสร้างสรรค์หรือนวัตกรรมในการนำเสนอผลิตภัณฑ์และบริการที่มีคุณค่า ซึ่งแตกต่างจากรูปแบบการดำเนินธุรกิจแบบเดิมๆ (อุราเพ็ญ ยิ้มประเสริฐ และกิตติภาพ ต้นสุวรรณ, 2559)

ดังนั้น สรุปได้ว่า ผู้ประกอบการ หมายถึง บุคคลที่รับรู้โอกาสทางธุรกิจและฉกฉวยโอกาสนั้น ด้วยการเริ่มต้นดำเนินธุรกิจ และพร้อมที่จะรับความเสี่ยงและความไม่แน่นอนที่จะเกิดขึ้นในการลงทุนประกอบกิจการ โดยใช้ปัจจัยการผลิตทั้งหลายผสมผสานกับสติปัญญา ความคิดสร้างสรรค์ ความสามารถ ประสบการณ์ และหลักการบริหารที่เหมาะสม สร้างนวัตกรรมอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดผลิตภัณฑ์ สินค้า และบริการต่อลูกค้าและผู้ที่เกี่ยวข้อง การตัดสินใจเป็นผู้ประกอบการจะประสบความสำเร็จหรือไม่ สิ่งสำคัญสำหรับผู้ประกอบการ คือ ความสามารถที่จะรับรู้ถึงโอกาสทางธุรกิจ โดยผู้ประกอบการจะมองเห็นโอกาสในขณะที่บุคคลอื่นมองไม่เห็น และผู้ประกอบการจะพิจารณาว่าโอกาสนั้นเป็นไปได้ ในขณะที่บุคคลอื่นไม่ได้พิจารณาซึ่งโอกาสเป็นสถานการณ์ในอนาคตที่ผู้ประกอบการจะพิจารณาว่ามีความเป็นไปได้ และเป็นที่ยังปรารถนา ซึ่งจะขึ้นอยู่กับมุมมองของผู้ประกอบการแต่ละบุคคล

1.3 แนวคิดเกี่ยวข้องกับคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการ

ทฤษฎีแรงจูงใจของ McClelland กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่จะทำให้บุคคลในอาชีพต่าง ๆ ประสบความสำเร็จในชีวิตหรือหน้าที่การงานนั้น เกิดจากความต้องการที่จะประสบผลสำเร็จในงานที่ทำบุคคลที่มีความต้องการประสบความสำเร็จ จะมีความพยายามที่จะเอาชนะอุปสรรคต่าง ๆ เมื่อสามารถเอาชนะก็จะประสบความสำเร็จ จะมีความสบายใจหรือภูมิใจ ถ้าหากไม่สำเร็จก็จะรู้สึกวิตกกังวล แต่ก็มุ่งมั่นทำงานต่อไป แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์นี้สามารถกระตุ้นให้มีขึ้นในบุคคลได้นอกจากนี้ McClelland ได้เน้นถึงแรงจูงใจทางสังคม 3 ประเภท คือ

1. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement Motive) ซึ่งก็คือความปรารถนาที่จะกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้สำเร็จลุล่วงไป ได้ด้วยดี โดยพยายามแข่งกับมาตรฐานอันดีเลิศ ความสบายใจเมื่อประสบความสำเร็จ และจะมีความวิตกกังวลเมื่อพบกับ ความล้มเหลว

2. แรงจูงใจใฝ่สัมพันธ (Affiliation Motive) หมายถึง ความปรารถนาที่จะเป็นที่ยอมรับจากคนอื่น ต้องการ เป็นที่ นิยมชมชอบหรือรักใคร่ชอบพของผู้อื่น สิ่งเหล่านี้เป็นแรงจูงใจที่จะทำให้บุคคลแสดง พฤติกรรม เพื่อให้ได้มาซึ่งการ ยอมรับจากบุคคลอื่น

3. แรงจูงใจใฝ่อำนาจ (Power Motive) หมายถึง ความปรารถนาที่จะได้มาซึ่งอิทธิพลที่เหนือกว่าคนอื่น ๆ ในสังคม ทำให้บุคคลแสวงหาอำนาจ เพราะจะเกิดความรู้สึกว่าหากทำอะไรได้เหนือคนอื่นเป็นความภาคภูมิใจ ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่ อำนาจสูงจะเป็นผู้ที่พยายามควบคุมสิ่งต่าง ๆ เพื่อให้ตนเอง บรรลุตามความต้องการที่จะมีอิทธิพลเหนือบุคคลอื่น

ความต้องการความสำเร็จและความต้องการอิสระ ปัจจัยทางจิตวิทยาที่ก่อให้เกิดบุคลิกภาพของการเป็นผู้ประกอบการ โดยที่เน้นตัวแปรที่เกี่ยวกับการจูงใจ คือความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ (Need for Achievement) พบว่า ผู้ประกอบการจะมีแรงจูงใจต่อความสำเร็จสูง และต้องการประสบความสำเร็จมากกว่าเงิน ความต้องการความสำเร็จ คือแรงจูงใจที่บุคคลหนึ่งต้องการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้มีมาตรฐานที่ดีที่สุด (standard of excellence) ต้องการความภาคภูมิใจในตนเอง แข่งขันกับตนเอง อย่างไรก็ตาม McClelland ได้พยายามอธิบายการสร้างความเป็นผู้ประกอบการ ซึ่งมีอิทธิพลมาจากการขัดเกลาทางสังคมจากครอบครัว (Family Socialization) และเห็นว่าเป็นเรื่องของการจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) มากกว่าต้องการเงิน

แรงบันดาลใจสามารถเกิดขึ้นได้ภายใต้สภาวะการณ์ที่หลากหลาย แต่มีกลไกในการขับเคลื่อน 4 ประการ ดังข้อมูลต่อไปนี้ (Jaichansukkit, 2015 อ้างใน พรณสิยา นิธิกิตต์สุขเกษม, 2561)

1. แรงบันดาลใจจากเป้าหมาย (inspiration by goal) มนุษย์ทุกคนต่างมีเป้าหมายในชีวิตต่างกัน บางคนก็ตั้งเป้าหมายไว้สูงเพื่อความท้าทายและต้องการไปให้ถึงซึ่งจุดหมายนั้นให้ได้ บางคนตั้งเป้าหมายกลางๆดูความเป็นไปได้ ไม่สูงเกินไป ไม่ต่ำเกินไป เพื่อใจไว้สำหรับความไม่สมหวังที่อาจเกิดขึ้นได้ ในขณะที่มีอีกมากมายหลายคนที่มีประเมินศักยภาพของตนเองค่อนข้างน้อยกว่าที่ควรจะเป็น จึงตั้งเป้าหมายในชีวิตของตนเองไม่มากอย่างที่ควรจะเป็น แต่อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าจะตั้งเป้าหมายไว้สูงหรือต่ำเพียงใด สิ่งเหล่านี้ย่อมเป็นแรงบันดาลใจให้คนเหล่านั้นเลือกที่จะไปตามหาจุดหมายของตัวเองให้ได้ โดยมีแรงบันดาลใจคอยกระตุ้น มิให้เกิดความท้อแท้ แรงบันดาลใจจากเป้าหมาย ก่อให้เกิดการวางแผนที่เหมาะสมกับตนเอง การตัดสินใจการเลือกอาชีพ การเลือกสังคมที่ตรงกับเส้นทางในการเข้าถึงจุดหมายในชีวิต

2. แรงบันดาลใจจากต้นแบบ (inspiration by role model) ในช่วงชีวิตมนุษย์จะมีความรัก ศรัทธา ความประทับใจในบุคคลต้นแบบและมีความเชื่อถือในครรลองที่ประทับใจ สามารถเกิดขึ้นได้เมื่อได้สัมผัสกระทั่งตกผลึกอยู่ในจิตใจ โดยเริ่มจากภายในครอบครัว บุคคลต้นแบบ สังคมและ

สถาบัน ผ่านการปฏิสัมพันธ์ทั้งทางตรงหรือทางอ้อมในทิศทางที่สอดคล้องกับต้นแบบที่อยากจะดำเนินการคล้อยตาม

3. แรงบันดาลใจจากแรงกระตุ้น (inspiration by motivation) เป็นแรงบันดาลใจที่อาจไม่ได้มีการตั้งใจหรือเตรียมการเอาไว้ล่วงหน้า เมื่อถึงเวลานั้นๆ ก็สามารถทำให้เกิดแรงบันดาลใจได้อาจนำไปใช้ในการตัดสินใจบนฐานข้อมูลเพื่อเลือกสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่มีความสำคัญต่อวิถีชีวิต องค์กรหรือสถาบันที่เกี่ยวข้อง เป็นแรงบันดาลใจที่เกิดขึ้นจากการถูกการกระตุ้นให้เกิดขึ้น ดังนั้น จึงต้องอาศัยความรอบคอบ แม่นยำและต้องคำนึงถึงประสิทธิผล

4. แรงบันดาลใจที่เกิดขึ้นจากการขับเคลื่อน (inspiration by dynamic) เป็นแรงบันดาลใจที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติ แล้วแต่จังหวะของช่วงวิถีชีวิตว่าในช่วงนั้นจะพบเจอกับอะไรที่จะส่งผลและมีอิทธิพลในช่วงเวลานั้นๆ แรงบันดาลใจที่เกิดจากการขับเคลื่อนนี้อาจจะมีการเปลี่ยนแปลงได้บ่อยและมีผลต่อชีวิตในช่วงเวลาสั้นๆ เช่น ความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง การได้รับแรงบันดาลใจจากการเรียนสายวิชาชีพ การได้รับประสบการณ์ในการประกอบอาชีพจากการเรียนรู้ และการมีความต้องการประสบความสำเร็จในการประกอบธุรกิจ โดยที่แรงบันดาลใจมีอิทธิพลต่อคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการ (Leelathum, 2018; Triprobsakul, 2015; Wingwon, 2014) แรงจูงใจหรือแรงบันดาลใจมีผลต่อการเป็นผู้ประกอบการ โดยเฉพาะทัศนคติ มุมมอง ความต้องการและพฤติกรรมของผู้ประกอบการในการดำเนินธุรกิจเพราะมองเห็นโอกาสในการประกอบการก่อนบุคคลอื่น (Hamilton & Lawrence, 2001) ผ่านความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างความแตกต่างเหนือบุคคลทั่วไปภายใต้โอกาสที่เกิดขึ้น (Oleynick, Thrash, LeFew, Moldovan, & Kieffaber, 2014) แรงบันดาลใจของบุคคลมีอิทธิพลต่อระบบพี่เลี้ยงบนพื้นฐานของการลงสู่การปฏิบัติจริง (Turoczy, 2015: 2) หากบุคคลใดๆ มีแรงบันดาลใจแล้วย่อมนำมาซึ่งความต้องการที่จะประกอบการธุรกิจ โดยอาศัยเครือข่ายหรือพี่เลี้ยงที่มีประสบการณ์

คุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการ Weiner, Geldhof, Agans, Lerner & Johnson (2013) ได้ระบุว่า ปัจจัยคุณลักษณะของผู้ประกอบการเป็นส่วนสำคัญของแนวทางด้านการกลยุทธ์ขององค์กร รวมถึงปัจจัยอื่นๆ อันได้แก่ ปัจจัยด้านความเป็นนักวางแผน นักสร้างสรรค์หรือนักแสวงหาโอกาสผ่านความคิดสร้างสรรค์ที่แตกต่าง และความเป็นนักปรับตัวตามสภาพแวดล้อมที่มีความเปลี่ยนแปลงอย่างผันผวนผ่านการลงมือทำเพื่อให้องค์กรประสบความสำเร็จ

นอกจากนี้คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการยังรวมถึงบุคลิกภาพของผู้ประกอบการที่ต่างกันได้แก่ ความมีทักษะในการแสวงหาความร่วมมือกับคณะกรรมการหรือเครือข่ายในการทำงาน ความอดทนต่อสิ่งต่างๆ รอบตัว รวมทั้งมีความสามารถในการบริหารจัดการความสามารถในการจูงใจบุคคลอื่นๆ การเป็นบุคคลที่ยอมรับความเสี่ยง เป็นคนใจกว้างและยอมรับแนวคิดใหม่ๆ เพื่อการเปลี่ยนแปลงอันนำไปสู่ความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ และกล่าวได้ว่าคุณลักษณะผู้ประกอบการควรสะท้อนให้เห็นถึงกระบวนการปฏิบัติงานในองค์กร วิธีการดำเนินงาน และรูปแบบการบริหารจัดการ โดยเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการเป็นเสมือนภาพสะท้อนจากกิจกรรมการดำเนินงาน

ทั้งหมดขององค์การ และยังส่งผลโดยตรงในทิศทางบวกต่อผลการดำเนินธุรกิจ โดยคุณลักษณะที่สำคัญของความเป็นผู้ประกอบการในองค์การมี องค์ประกอบต่างๆ ที่เลือกใช้นั้นขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมทางธุรกิจและบริบทขององค์การ ในช่วงเวลานั้นๆ

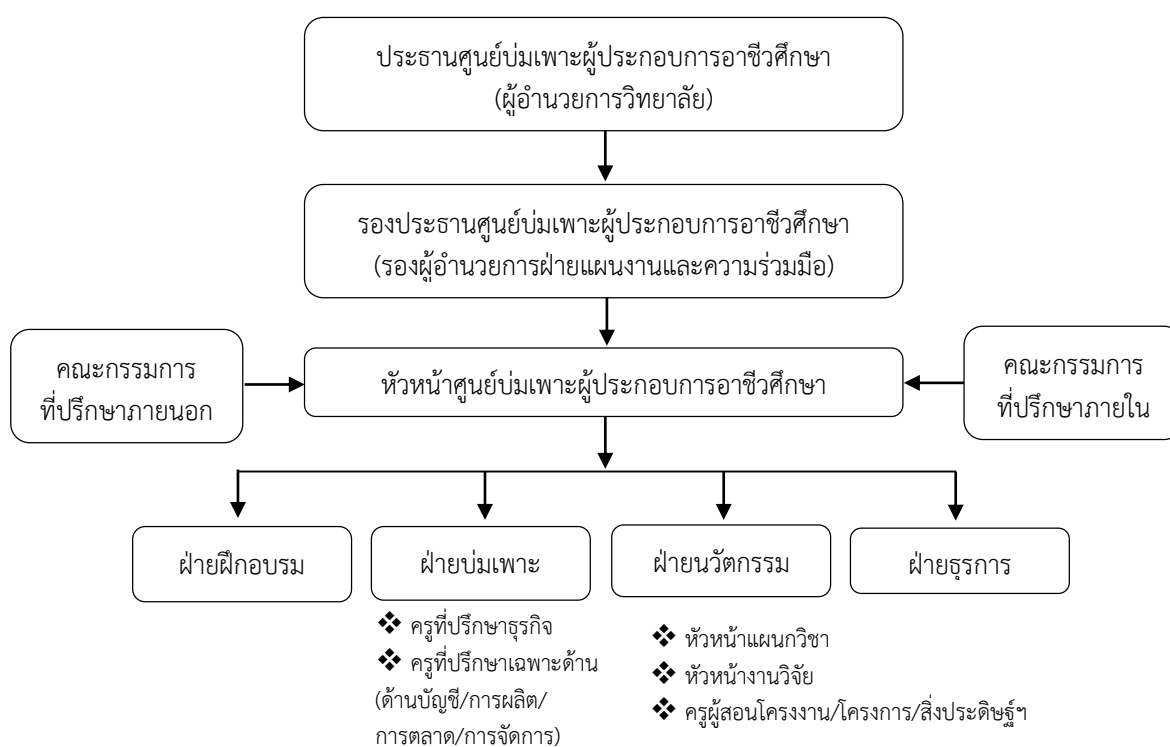
2. แนวคิดเกี่ยวกับหลักการศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาเป็นโครงการที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งทำการจัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2556 ที่มุ่งให้องค์ความรู้ด้านธุรกิจแก่นักเรียน นักศึกษา และส่งเสริมการเป็นผู้ประกอบการแก่ผู้เรียนผ่านกระบวนการ จัดการเรียนการสอน และกิจกรรม โดยกำหนดให้ทุก สถานศึกษาจัดตั้งศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้มีประสบการณ์การทำธุรกิจทั้งในและนอกสถานศึกษา เพื่อนำความรู้และประสบการณ์ ต่อ ยอดไปเป็นผู้ประกอบการ ซึ่งจะเป็แนวทางในการสร้างอาชีพและสร้างรายได้ต่อไปในอนาคต ซึ่งได้ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง ขณะที่ในปี พ.ศ. 2560 รัฐบาลมีนโยบายเร่งรัด พัฒนา ส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในหลายรูปแบบ รวมทั้งการจัดตั้งธุรกิจสตาร์ทอัพเพื่อสร้างผู้ประกอบการรายใหม่ดังนั้น เพื่อให้การบริหารงานของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในแต่ละสถานศึกษามีแนวปฏิบัติที่ชัดเจนและมีมาตรฐานเดียวกันสอดคล้องกับยุทธศาสตร์และเป้าหมายของกระทรวงศึกษาธิการที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560 – 2564) ที่มีจุดมุ่งหมายที่สำคัญของแผน คือ การมุ่งเน้นการประกันโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา และการศึกษาเพื่อการทำงานได้ภายใต้บริบทเศรษฐกิจและสังคมของประเทศและของโลกที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ รวมทั้งความเป็นพลวัตเพื่อให้ประเทศไทยสามารถก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้วโดยให้ความสำคัญกับการสร้างระบบการศึกษาที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ เพื่อเป็นกลไกหลักของการพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของทุนมนุษย์ และรองรับการศึกษาการเรียนรู้ และความท้าทายที่เป็นพลวัตของโลกศตวรรษที่ 21 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนทั้งในระดับกึ่งฝีมือ ระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยีในทุกสาขาวิชาอย่างมีคุณภาพและมาตรฐานสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสนองความต้องการของตลาดแรงงาน และการประกอบอาชีพอิสระ โดยมีการจัดทำแผนงาน โครงการ และกิจกรรมพัฒนาการศึกษาวิชาชีพด้วยการพัฒนาทักษะพื้นฐานของผู้เรียนอาชีวศึกษาให้มีความรู้ทางด้านการจัดการธุรกิจอย่างแท้จริง ตลอดจนพัฒนาทักษะในการคิดเชิงสร้างสรรค์ (Creative thinking) ด้วยการสร้างชิ้นงาน สิ่งประดิษฐ์ หรือนวัตกรรมใหม่ตามสาขาวิชาชีพ และนำมาต่อยอดในเชิงพาณิชย์ รวมไปถึงการสร้างเครือข่ายเพื่อพัฒนาผู้ประกอบการใหม่ให้สามารถสร้างช่องทางการเข้าถึงแหล่งทุนและองค์ความรู้ทางธุรกิจ เพื่อเพิ่มช่องทางอาชีพ (Career path) ให้กับผู้เรียนสามารถประกอบธุรกิจได้อย่างเป็นรูปธรรม

สำนักบริหารการอาชีวศึกษาเอกชน มีการดำเนินกิจกรรมที่มุ่งให้องค์ความรู้ด้านธุรกิจแก่นักเรียน นักศึกษาและส่งเสริมการเป็นผู้ประกอบการแก่ผู้เรียนผ่านกระบวนการจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมภายใต้ศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน โดยกำหนดให้ทุกสถานศึกษาจัดตั้งศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาขีดความสามารถ พัฒนาศักยภาพของผู้เรียนในสถานศึกษาอาชีวศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาของเอกชน ให้มีประสบการณ์ การทำธุรกิจทั้งในและนอกสถานศึกษา หรือประชาชนที่มีความสนใจ ให้มีความพร้อมที่จะเริ่มประกอบธุรกิจของตนเอง หรือพัฒนาต่อยอดธุรกิจเดิม เพื่อนำความรู้และประสบการณ์ต่อยอดไปเป็นผู้ประกอบการ ซึ่งจะเป็นแนวทางในการสร้างอาชีพ และสร้างรายได้ต่อไปในอนาคต

ศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา มีโครงสร้างการบริหารตามคู่มือการปฏิบัติงานของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ปี พ.ศ. 2562 ประกอบด้วย

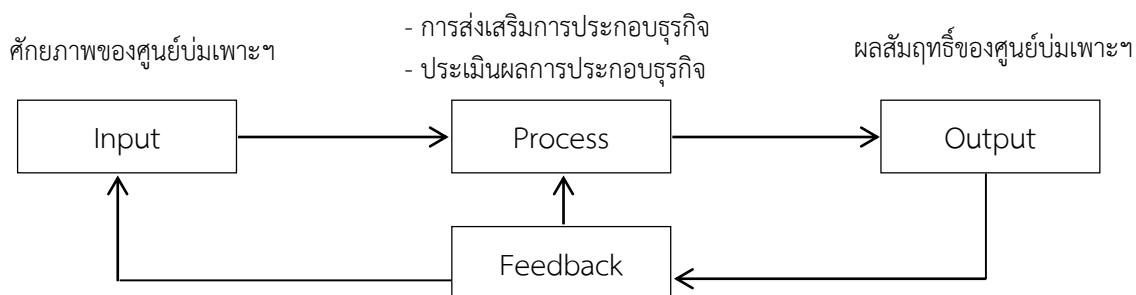

ภาพที่ 2 โครงสร้างการบริหาร (คู่มือการปฏิบัติงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน พ.ศ. 2562)

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานตามภารกิจของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาได้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรให้ความสำคัญและศึกษาภารกิจของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ เพื่อประโยชน์ในการกำหนดแนวทางในการบริหารจัดการ ตลอดจนการส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงาน ซึ่งมีภารกิจ ดังนี้

1. กำหนดการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนให้มีความรู้และทักษะการเป็นผู้ประกอบการ ไว้ในมาตรฐานการอาชีวศึกษาของสถานศึกษา
2. กำหนดการพัฒนาศักยภาพศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาและผู้เรียน ไว้ในแผนพัฒนาสถานศึกษา 3 – 5 ปี แผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปีของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา
3. ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา ได้พัฒนาศักยภาพตามความจำเป็นและเหมาะสม
4. แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา คณะกรรมการนิเทศ และคณะกรรมการประเมินผลการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาประจำปี
5. ส่งเสริม สนับสนุน การบริหารจัดการศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา ให้สามารถดำเนินงานตามภารกิจได้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย
6. นิเทศ กำกับติดตาม การดำเนินงานของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา
7. ส่งเสริม สนับสนุน ให้ศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาได้ดำเนินการส่งแผนธุรกิจเข้าร่วมประกวด หรือแข่งขันทักษะในโอกาสต่าง ๆ ทั้งในระดับสถานศึกษา ระดับจังหวัด ระดับภาค และระดับชาติ ที่หน่วยงานของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา หรือหน่วยงานอื่นๆ จัดขึ้น

กรอบแนวคิดในการดำเนินงานของศูนย์บ่มเพาะ การดำเนินงานตามภารกิจของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาให้ได้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ หัวหน้าศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาจึงต้องมีความเข้าใจในกรอบแนวคิดในการดำเนินงาน และโครงสร้างการบริหารงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา ตลอดจนการศึกษาทำความเข้าใจในภารกิจของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ เพื่อการบริหารจัดการและการดำเนินงาน ดังนี้

ภาพที่ 3 กรอบแนวคิดการดำเนินงานของศูนย์บ่มเพาะ (คู่มือการปฏิบัติงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน พ.ศ. 2562)

1. ศักยภาพของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา คือ มีสำนักงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา ที่ตั้งสำนักงานอยู่ในทำเลที่เหมาะสม เป็นสัดส่วน และสามารถติดต่อได้สะดวก มีป้ายสำนักงาน มีความพร้อมด้านวัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ มีพื้นที่บริการให้คำปรึกษา มีมุมวิชาการ การบริหารงานของหัวหน้าศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา และการสนับสนุนของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นต้น

2. การพัฒนาศักยภาพผู้เรียน คือ การพัฒนาศักยภาพผู้เรียน ด้านการอบรม การศึกษาดูงาน การประเมินคุณภาพและความเป็นไปได้ของแผนธุรกิจ การส่งเสริมการประกอบธุรกิจ การดำเนินงานตามแผนธุรกิจใหม่ การดำเนินงานตามแผนธุรกิจเดิมหรือต่อยอดธุรกิจเดิม การใช้ธุรกิจ สถานศึกษาเป็นแหล่งการเรียนรู้ และการพัฒนาศักยภาพครูที่ปรึกษาธุรกิจหรือครูที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

3. ผลสัมฤทธิ์ของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา คือ ผู้เรียนที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนในสถานศึกษาอาชีวศึกษา มีจำนวน ไม่น้อยกว่า 25 คน และได้ประกอบธุรกิจระหว่างเรียนจำนวนไม่น้อยกว่า 3 ธุรกิจ มีการนำสิ่งประดิษฐ์ นวัตกรรม โครงการวิทยาศาสตร์ โครงการธุรกิจโครงการ งานวิจัย ฯลฯ มาต่อยอดเชิงพาณิชย์หรือใช้ในกระบวนการผลิตสินค้าหรือบริการ โดยผู้เรียนที่ผ่านกระบวนการบ่มเพาะจากศูนย์บ่มเพาะฯ จำนวนไม่น้อยกว่า 1 ธุรกิจ มีการจัดทำรายงานวิเคราะห์ความยั่งยืนของธุรกิจในประเด็น การดำเนินธุรกิจในปัจจุบัน แผนการตลาดในอนาคต ความเป็นไปได้ของธุรกิจ โดยพิจารณาจาก ผลการดำเนินงานในรอบระยะเวลาที่ผ่านมา โดยพิจารณาจากงบกำไรของธุรกิจ และฐานะการเงินของธุรกิจ ณ วันสิ้นสุดของการดำเนินธุรกิจ โดยพิจารณาจากงบแสดงฐานะการเงินและมีผู้เรียนที่ผ่านการบ่มเพาะจากศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา สำเร็จการศึกษาแล้ว สามารถเป็นเจ้าของธุรกิจจำนวนไม่น้อยกว่า 1 คน

3. แนวคิดเกี่ยวกับการนิเทศ

3.1 ความหมายของการนิเทศการศึกษา

คำว่า “นิเทศ” ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2546 (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556) หมายถึง ชี้แจง หรือ แสดง ในภาษาอังกฤษใช้ว่า “supervise” และ “การนิเทศ” (supervision) หมายถึง เรื่องที่เกี่ยวกับการดูแล ควบคุม หรือให้คำแนะนำชี้แจงในเรื่องของงาน ส่วนนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการนิเทศการศึกษา ไว้ดังนี้

การนิเทศการศึกษา คือ ระบบการให้ความช่วยเหลือ และการสร้างความร่วมมือกับครู ในการสร้างคุณภาพผู้เรียน (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2558)

การนิเทศการศึกษา คือ กระบวนการส่งเสริม สนับสนุน หรือให้ความช่วยเหลือ การพัฒนาปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอนโดยการเปลี่ยนแปลงนั้น ทำให้เกิดประสิทธิภาพ ในการเรียนการสอน ทั้งนี้เป็นการปฏิบัติงานร่วมกันในการช่วยเหลือสนับสนุนส่งเสริมพัฒนาครู เพื่อให้ครูเกิด ความเจริญงอกงามในวิชาชีพและเพื่อสร้างคุณภาพของผู้เรียนในทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย สังคม อารมณ์ จิตใจและสติปัญญา ให้เต็มตามวัย และศักยภาพ (ทิพวรรณ ถาวรโชติ, 2564)

การนิเทศการศึกษา หมายถึง การช่วยเหลือ แนะนำ สนับสนุน ส่งเสริม กระตุ้น ร่วม คิด ร่วมทำสร้างเสริมกำลังใจให้ผู้รับการนิเทศสามารถพัฒนา ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้การจัดการศึกษาบรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้ (ชลณา ม่วงหวาน, 2564)

3.2 จุดมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษา

การนิเทศการศึกษามีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยเหลือครู หรือผู้ที่ทำหน้าที่สอน ให้สามารถ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ แนวคิดของนักการศึกษาและนักวิชาการต่างๆ สรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายของการนิเทศมีรายละเอียดดังนี้ วัชร่า เล่าเรียนดี (2553) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษามีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนา ปรับปรุง การจัดการเรียนการสอนของครู โดยเน้นการเกิดผลในการพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งมีหลักการ ในการพัฒนา คือ การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน เพื่อส่งผลให้เกิดกระบวนการพัฒนา ผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพ รวมทั้งเป็นกระบวนการที่จะช่วยในการพัฒนาวิชาชีพครูที่มีผลต่อการพัฒนา ผู้เรียน โดยอาศัยการช่วยเหลือ นิเทศให้คำปรึกษา

การนิเทศการศึกษาจึงมีจุดมุ่งหมายพัฒนาครูให้มีความเข้าใจในเป้าหมายการจัดการศึกษาในภาพรวม และในแต่ละเรื่องเฉพาะกิจ ด้วยการจูงใจสร้างความตระหนักรู้ ร่วมพัฒนาครูให้จัดการเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ โดยการทำงานร่วมกันระหว่างระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศต้องมีปฏิสัมพันธ์ที่ดี มีการสร้างขวัญกำลังใจให้ครูอย่างต่อเนื่อง เพื่อช่วยให้ครูได้พัฒนาความรู้ ความสามารถของตนเอง ใช้ความสามารถในการทำงานอย่างเต็มศักยภาพ เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด และส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนมีพัฒนาการที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

3.3 ประเภทการนิเทศการศึกษา

การนิเทศการศึกษา อาจแบ่งออกตามวิธี ปฏิบัติงานเป็น 4 ประเภท ดังนี้ (อัญชลี ธรรมะวิสิกุล, 2552)

1. การนิเทศเพื่อป้องกัน (Preventive) การนิเทศเพื่อการแก้ไข (Correction) เป็นการนิเทศที่ เกิดจากการพบข้อผิดพลาดและบกพร่องก็ให้หาทาง ช่วยแก้ไขโดยวิธีการต่างๆ
2. การนิเทศเพื่อการแก้ไข (Correction) เป็น การนิเทศที่พยายามหาวิธีการต่างๆ มาจัดดำเนินงานเพื่อป้องกันปัญหาต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น
3. การนิเทศเพื่อก่อ (Construction) เป็นการ นิเทศที่เกิดจากความพยายามที่จะกระทำในทางที่ เหมาะสมเพื่อความเจริญเติบโตในอนาคต เช่น การ ใช้ระเบียบวิธีสอนที่ดีเป็นประจำ ช่วยให้กำลังใจ ช่วยกระตุ้นให้ครูทำงานด้วยความกระตือรือร้น
4. การนิเทศเพื่อการสร้างสรรค์ (Creation) เป็นการนิเทศที่พยายามจะคิดสร้างสรรค์ในสิ่งใหม่ๆ ให้เกิดมีขึ้นในโรงเรียน

3.4 กระบวนการนิเทศ

กระบวนการนิเทศการศึกษา การนิเทศเป็นสิ่งจำเป็นที่มีประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพ การเรียนการสอน เพื่อให้ได้มาซึ่งผลที่มีประสิทธิภาพ การดำเนินงานนิเทศจึงต้องเป็นไปตามขั้นตอนที่ เรียกว่า กระบวนการ นิเทศควบคู่ไปกับการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพและต้องดำเนินการอย่าง ต่อเนื่องเป็นระบบ โดยอาศัยบุคลากรที่เกี่ยวข้องภายในโรงเรียนร่วมมือกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อให้ บรรลุ ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ดังนั้น ผู้ที่มีหน้าที่ในการนิเทศ จำเป็นต้องมีหลักการ เพื่อเป็นแนวทางใน การดำเนินในเรื่องนี้ นักการศึกษา ได้กล่าวถึงหลักการนิเทศ ดังนี้

อุทัย บุญประเสริฐ, และชโลมใจ ภิงคารวัฒน์ (2556) กล่าวว่า กระบวนการนิเทศ ภายในสถานศึกษา 4 ขั้นตอน คือ

- 1) การวิเคราะห์ (Analysis) เพื่อกำหนดสิ่งที่ต้องการ เพื่อสิ่งที่ต้องปฏิบัติจัดทำให้ ประสพผลสำเร็จ
- 2) การวางแผน (Planning) เป็นการกำหนดขั้นตอน เค้าโครงการทำงานด้วยวิธีการ ที่เหมาะสมให้บรรลุตามความต้องการที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดภายใต้สภาพแวดล้อมและข้อจำกัด ที่มีอยู่
- 3) ลงมือปฏิบัติ (Doing) เป็นการลงมือดำเนินงานตามขั้นตอนการทำงานในแต่ละเรื่อง ตามที่กำหนดไว้
- 4) การนิเทศติดตามผล (Supervisions) เป็นการติดตามช่วยเหลือกำกับสนับสนุนให้ สามารถทำงานจนบรรลุผล

3.5 รูปแบบที่ใช้การนิเทศ

การนิเทศแบบเสริมพลัง (Empowering Supervision) คือ กระบวนการที่ให้ ศิษยานุเทศก์ ผู้บริหาร ครู มีส่วนร่วมกันในการพัฒนางาน พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน โดยมี อิสระในการกำหนดเป้าหมายและเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินงาน พัฒนาการ ดำเนินงาน ลดความรู้สึกต้องพึ่งพาผู้อื่น แสวงหาความรู้ใหม่ขยายผลการปฏิบัติงาน ทั้งนี้โดยใช้ผู้เรียนเป็น ฐานและมุ่งหวังพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ได้มาตรฐานการศึกษาชาติ

การนิเทศแบบเสริมพลังมีขั้นตอนในการนิเทศ ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ร่วมสร้างความตระหนัก (Co-building awareness)

- 1) รวมบุคลากรในสถานศึกษาที่มีส่วนเกี่ยวข้องมาสร้างเป็นพลังกลุ่ม พลังใจ
- 2) สร้างความเข้าใจให้ทุกคนเห็นความสำคัญของเรื่องต่างๆ ที่จะร่วมกันพัฒนา
- 3) ให้บุคลากรทุกคนในสถานศึกษารับรู้บทบาทหน้าที่ของแต่ละคนที่มีส่วนสำคัญ ต่อสถานศึกษาหรือหน่วยงานที่ตนเองสังกัดและกระตุ้นให้ทุกคนยินยอมพร้อมใจพัฒนางานนั้น
- 4) ให้บุคลากรทุกคนในสถานศึกษาเห็นประโยชน์ และผลกระทบโดยตรงต่อ ตนเองและสถานศึกษาที่สังกัด

ขั้นที่ 2 ร่วมรวมพลังค้นหา (Co-searching & analyzing)

1) ใ้บุคลากรทุกคนในสถานศึกษา ศึกษาข้อมูลสภาพจริงและวิเคราะห์ปัญหาภายในสถานศึกษาให้รอบด้าน ทั้งจุดเด่นและจุดด้อย

2) กำหนดแนวทางระดมสมอง ระดมความคิด แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถ่ายทอดแก้ไข โดยเชื่อมโยงประสบการณ์

ขั้นที่ 3 ร่วมพลังสร้างเป้าหมาย(Co-perception of targets)

1) ให้ทุกคนกำหนดเป้าหมายการปฏิบัติงานของตน ที่มีต่อการพัฒนางาน

2) รวบรวมเป้าหมายการพัฒนางานของแต่ละคนเป็นของสถานศึกษา

ขั้นที่ 4 ร่วมทำ ร่วมพัฒนา (Co-development activities)

1) ร่วมกันกำหนดกิจกรรม งานโครงการที่จะพัฒนาให้ได้ตามเป้าหมาย

2) กำหนดบทบาทหน้าที่และแนวปฏิบัติของบุคลากรในการดำเนินงานตามกิจกรรม โดยเน้นการทำงานเป็นทีม และพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน

ขั้นที่ 5 ร่วมเรียนรู้สู่การแก้ปัญหา (Co-learning and solving problems)

1) ดำเนินงานตามกิจกรรมที่กำหนดให้บรรลุเป้าหมาย

2) ปรับปรุงพัฒนาแนวทางปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมาย

3) ให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ขณะปฏิบัติงาน เพื่อปรับปรุง พัฒนางานให้บรรลุวัตถุประสงค์ ระหว่างบุคลากรภายในสถานศึกษาและภายนอกสถานศึกษาโดยมุ่งแก้ปัญหา

4) นิเทศ ติดตามผลระหว่างการทำงาน

ขั้นที่ 6 ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้สู่การพัฒนา (Co-organizing knowledge)

1) ประเมินผลการปฏิบัติงาน และสรุปผลการดำเนินงาน

2) แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับบุคลากรต่างสถานศึกษา

ขั้นที่ 7 ร่วมเผยแพร่สู่มวลชน (Co-appreciation and social communication)

1) เผยแพร่ผลงานให้แก่ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานอื่น ๆ

2) ชื่นชมให้กำลังใจกับบุคลากรในสถานศึกษาที่มีส่วนร่วมกันทำงาน

4. งานการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จารุณี วงศ์ลิ้มปิยะรัตน์ และวชิระ รอดรวย (2560) ได้ศึกษาปัจจัยเกื้อหนุนและอุปสรรคต่อการดำเนินงานของหน่วยบ่มเพาะวิสาหกิจในสถาบันอุดมศึกษาของประเทศไทย โดยใช้กรณีศึกษามหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติจำนวน 9 แห่ง ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยนำเข้า ปัจจัยด้านหน่วยงานการสนับสนุน ปัจจัยด้านด้านการสนับสนุนด้านการบริการทั่วไป และบริการที่เกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัยเป็นปัจจัยเกื้อหนุน แต่มีปัจจัยนำเข้าในแง่ของผู้เข้ารับการบ่มเพาะ และงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงาน และปัจจัยด้านการสนับสนุนการบริการทั่วไปและการบริการที่เกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัยในการสนับสนุนด้านการเงินและการลงทุนที่เป็นปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของหน่วยบ่มเพาะวิสาหกิจ อย่างไร

ก็ตามลักษณะการดำเนินงานของหน่วยบ่มเพาะวิสาหกิจของสถาบันอุดมศึกษาสามารถเป็นกลไกสำคัญในการช่วยเร่งความสำเร็จของผู้ประกอบการในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย

ภัทรานิษฐ์ สรเสริมสมบัติ (2561) ศึกษาคุณลักษณะที่ส่งผลต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ พบว่า ผลการจัดกลุ่มปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้ประกอบการ มี 7 คุณลักษณะ ได้แก่ 1) ความต้องการที่จะประสบผลสำเร็จ 2) ความกล้าเสี่ยง 3) ความอดทนต่อภาวะคลุมเครือ 4) ประเภทของแรงบันดาลใจในการประกอบธุรกิจ 5) ทักษคติเชิงบวกที่มีต่อความล้มเหลว 6) ทักษคติที่ดีต่อความแปลกใหม่ และ 7) ความเชื่อมั่นในศักยภาพของตน ผลทดสอบอิทธิพลของคุณลักษณะที่ส่งผลต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ พบว่า ความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ, ความกล้าเสี่ยง, ความอดทนต่อภาวะคลุมเครือ, ประเภทของแรงบันดาลใจในการประกอบธุรกิจ, ทักษคติเชิงบวกที่มีต่อความล้มเหลวและทักษะคติที่ดีต่อความแปลกใหม่ ส่งผลต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการ ซึ่งสามารถร่วมกันพยากรณ์ความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการ คิดเป็นร้อยละ 38.10

สมชาย เจือจาน (2561) ศึกษาแนวทางการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงผ่านบทเรียนความสำเร็จจากการดำเนินงานของศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจเพื่อการศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 12 แห่ง ผลการวิจัยพบว่า การส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาดำเนินงานในรูปของคณะกรรมการดำเนินงาน โดยปฏิบัติตามคู่มือศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจเพื่อการศึกษา มีการจัดประชุม ฝึกอบรมให้ความรู้ภาคทฤษฎีจากวิทยากรภายในและภายนอกสถาบัน ฝึกปฏิบัติการทำแผนธุรกิจ ดำเนินงานตามแผนธุรกิจและแผนการตลาดในการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ ครูที่ปรึกษามีหน้าที่กำกับและให้ความช่วยเหลือในการดำเนินกิจกรรม เพื่อผสมความรู้กับการปฏิบัติเข้าด้วยกัน เน้นการเรียนรู้ในสภาพจริง โดยนำนักศึกษาไปศึกษาดูงาน ณ สถานประกอบการ กลุ่มนักศึกษาที่ชนะเลิศในการประกวดแผนธุรกิจได้รับโอกาสศึกษาดูงาน ณ สถานประกอบการในต่างประเทศ มีการประเมินผลการดำเนินงานเพื่อนำผลสู่การปรับปรุงในการปฏิบัติ ปัจจัยที่มีผลให้การทำงานจนประสบความสำเร็จคือ ความสามารถในการกำกับกิจกรรมจนนำไปสู่การสร้างผลิตภัณฑ์ในรูปของนวัตกรรม จนได้รับการยอมรับทางการตลาด และการบริหารจัดการที่ดี บ่งบอกถึงการทำงานเป็นทีมเพื่อนำไปสู่การใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสมในภาคการผลิตและการตลาด การสร้างความร่วมมือจากเครือข่ายการทำงาน รวมทั้งความพร้อมของสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ สถานที่และงบประมาณ ในมุมมองของนักศึกษา พบว่า ก่อนเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษามีความคาดหวังต่อการมีรายได้จากการทำกิจกรรม และต้องการเรียนรู้การบริหารจัดการ ภายหลังสิ้นสุดกิจกรรม พบว่า นักศึกษาพึงพอใจกับการมีรายได้และประสบการณ์ที่ได้รับ มีแรงบันดาลใจในการประกอบอาชีพอิสระ มีความสนใจที่จะเริ่มต้นการประกอบธุรกิจส่วนตัว

วรมรรณ นามวงศ์ (2562) ศึกษาคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการ ของเจ้าของธุรกิจค้าปลีกที่เข้าร่วมโครงการธงฟ้าประชารัฐ กรณีศึกษา พื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย พบว่าระดับความคิดเห็นที่เกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ประกอบการ การทำงานเชิงรุกอยู่ในระดับความคิดเห็นถึงมากที่สุด

รองลงมาคือด้านความเป็นอิสระในการบริหารงาน และ ด้านความมีนวัตกรรม ตามลำดับ ผู้ประกอบการร้านค้าที่มีอายุต่างกันมีคุณลักษณะของการผู้ประกอบการต่างกัน ผู้ประกอบการที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันจะมีคุณลักษณะของผู้ประกอบการที่แตกต่างกัน ทำให้ทราบถึงลักษณะทางประชากรศาสตร์ ผู้ประกอบการค้าปลีกที่ต่างกันอาจมีความสัมพันธ์ต่อคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการ ซึ่งในการศึกษครั้งนี้ แสดงให้เห็นข้อมูลเบื้องต้นที่จะสามารถต่อยอดเข้าไปศึกษาตัวแปรอื่นเพิ่มเติมในด้านคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการ ด้านอื่นๆต่อไป เช่น กรณีการศึกษาต่างๆ ด้านประสิทธิภาพในการดำเนินงาน การบริหารจัดการด้านทรัพยากรมนุษย์ และการตอบสนองความต้องการของลูกค้า หรือ การศึกษาการดำเนินธุรกิจค้าปลีกให้ประสบความสำเร็จและความสามารถในการสร้างการแข่งขันทางธุรกิจ

เจิตฤดี ชินเวโรจน์ (2562) ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาระบบการขับเคลื่อนศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา ผลการศึกษาสภาพปัญหาการขับเคลื่อนศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา ด้านกระบวนการ ด้านปัจจัยนำเข้า และด้านผลผลิตในสภาพปัจจุบัน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนในสภาพที่พึงประสงค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก การพัฒนาระบบการขับเคลื่อนศูนย์บ่มเพาะ ผู้ประกอบการอาชีวศึกษา ซึ่งประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ 1) คู่มือการบริหารศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา 2) คู่มือการจัดการศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา และ 3) โมดูลฝึกอบรมการเป็นผู้ประกอบการอาชีวศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่ระบบการขับเคลื่อนศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา โดยภาพรวมมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด และผลการประเมินประสิทธิผลของระบบการขับเคลื่อน ศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาพบว่า คู่มือการบริหารศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา และคู่มือการจัดการศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาโดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

จุฑามาส ศรีทองคำ (2564) ศึกษาการบริหารงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาสู่ความเป็นเลิศในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า สภาพปัญหาการบริหารศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาสู่ความเป็นเลิศในเขตกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาการบริหารงานของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร รายด้านประกอบด้วย 1) ด้านการฝึกอบรม 2) ด้านการบ่มเพาะ 3) ด้านนวัตกรรม 4) ด้านธุรการ ได้แนวทางการบริหารงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาสู่ความเป็นเลิศในเขตกรุงเทพมหานคร สรุปได้ดังนี้ ด้านการฝึกอบรมควรมีการสรรหา พิจารณาคัดเลือกผู้เรียนที่มีศักยภาพ หรือผู้ที่สนใจเข้ารับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการบ่มเพาะการเป็นผู้ประกอบการอาชีวศึกษา ด้วยวิธีการที่หลากหลาย ด้านบ่มเพาะควรสร้างเครือข่ายธุรกิจ การประสานงานกับหน่วยงานภายในและภายนอก เพื่อบ่มเพาะการเป็นผู้ประกอบการอาชีวศึกษาอย่างต่อเนื่อง ด้านธุรการดูแลให้คำปรึกษาด้านการจัดตั้งธุรกิจ การเขียนแผนธุรกิจ การจดทะเบียนธุรกิจ ด้านการจัดการ การผลิต ด้านการตลาดและด้านการเงินการบัญชีอย่างต่อเนื่อง และด้านนวัตกรรมควรส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เข้ารับการบ่มเพาะ แสวงหาและพัฒนาวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์เพื่อนำไปต่อยอดในเชิงพาณิชย์ และการจดอนุสิทธิบัตรเป็นธุรกิจที่ยั่งยืน

ชนัญญา สุขสมวัฒน์ (2563) ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการของนักเรียน ผลการศึกษาพบว่า แนวทางในการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการ ประกอบด้วย 1) การจัดเนื้อหาในรายวิชาให้มีการสอนพื้นฐานความรู้เกี่ยวกับการทำธุรกิจ ควรเตรียมเนื้อหาพื้นฐานเกี่ยวกับการจัดตั้งและดำเนินกิจการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ 2) การจัดประสบการณ์การทำธุรกิจจริงให้ผู้เรียน ควรให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ เขียนแผนธุรกิจ ทำโครงการ หรือธุรกิจขนาดเล็กด้วยตนเอง 3) การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้แสดงออกถึงความสนใจของตนเองร่วมกับการให้ผู้เรียนวิเคราะห์และวางแผนในการพัฒนาตนเองและการทำงาน 4) การสร้างทัศนคติที่ดีต่อการเป็นผู้ประกอบการ และ 5) การใช้กรณีศึกษา/สถานการณ์จำลองประกอบการจัดการเรียนการสอน

โมลี สุทธิโมลิโพธิ (2563) ได้ศึกษาลักษณะของบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ พบว่า บุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะมีลักษณะพิเศษ คือ มีความรับผิดชอบต่อตนเองสูง และความพยายามทำงานให้สำเร็จ มีความท้าทายและกล้าเสี่ยง เลือกทำสิ่งที่ยากพอเหมาะกับความต้องการของตนเอง มีความกระตือรือร้น ขยันขันแข็งในการกระทำสิ่งแปลกใหม่ ชอบที่จะทำงานท่ามกลางปัญหามากกว่าหนีแล้ววิ่งไปหาโอกาส มีแผนการระยะยาว บวกกับมีทักษะในการจัดระบบงาน และจะติดตามผลการกระทำของตนเอง เมื่อทราบแล้วยังพยายามทำให้ดีขึ้นไปกว่าเดิมอีกโดยไม่มุ่งหวังผลตอบแทนหรือรางวัล

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการ

ในการดำเนินการโครงการนิเทศส่งเสริมการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน เขตพื้นที่ภาคเหนือ ประจำปีงบประมาณ 2564 มีขั้นตอนดังนี้

3.1 กลุ่มเป้าหมาย

3.2 การดำเนินการนิเทศ

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล สรุปรายงานผล

3.1 กลุ่มเป้าหมาย

ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้เรียน และบุคลากร ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนที่มีศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในเขตพื้นที่ภาคเหนือ และดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปีการศึกษา 2560-2564 จำนวน 22 แห่ง ดังนี้

1. วิทยาลัยอาชีวศึกษารักษ์พัฒนาชัยการและเทคโนโลยี	จังหวัดกำแพงเพชร
2. วิทยาลัยเทคโนโลยีกรุงธนเชียงรายไทย-เยอรมัน	จังหวัดเชียงราย
3. วิทยาลัยอาชีวศึกษาแม่สาย	จังหวัดเชียงราย
4. วิทยาลัยอาชีวศึกษาพาณิชย์การเชียงราย	จังหวัดเชียงราย
5. วิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจทวิเอสซีอินเตอร์เนชั่นแนล	จังหวัดเชียงราย
6. วิทยาลัยเทคโนโลยีเมโทร	จังหวัดเชียงใหม่
7. วิทยาลัยอาชีวศึกษาจันทร์รวี	จังหวัดเชียงใหม่
8. วิทยาลัยเทคโนโลยีพาณิชยการเชียงใหม่	จังหวัดเชียงใหม่
9. วิทยาลัยเทคโนโลยีพายัพและบริหารธุรกิจ	จังหวัดเชียงใหม่
10. วิทยาลัยเทคโนโลยีโปลิเทคนิคลานนา เชียงใหม่	จังหวัดเชียงใหม่
11. วิทยาลัยเทคโนโลยีพาณิชยการลานนาเชียงใหม่	จังหวัดเชียงใหม่
12. วิทยาลัยเทคโนโลยีพิงค์พระนคร	จังหวัดเชียงใหม่
13. วิทยาลัยเทคโนโลยีชรินทร์ลำพูน	จังหวัดลำพูน
14. วิทยาลัยเทคโนโลยีหมู่บ้านครู ภาคเหนือ	จังหวัดลำพูน
15. วิทยาลัยเทคโนโลยีไชยพันธ์พงษ์	จังหวัดพะเยา

16. วิทยาลัยเทคโนโลยีพะเยา	จังหวัดพะเยา
17. วิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจพิษณุโลก	จังหวัดพิษณุโลก
18. วิทยาลัยอาชีวศึกษาวิทยาลัยนครสวรรค์	จังหวัดนครสวรรค์
19. วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตรดิตถ์	จังหวัดอุตรดิตถ์
20. วิทยาลัยอาชีวศึกษานอร์ทผาง	จังหวัดเชียงใหม่
21. วิทยาลัยเทคโนโลยีไฮเทคเพชรบูรณ์	จังหวัดเพชรบูรณ์
22. วิทยาลัยเทคโนโลยีสารสนเทศเพชรบูรณ์	จังหวัดเพชรบูรณ์

หมายเหตุ ลำดับที่ 20-22 เป็นสถานศึกษาที่กำลังจะเริ่มดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะฯ ในปีการศึกษา 2564

3.2 การดำเนินการนิเทศ

การนิเทศส่งเสริมการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษา อาชีวศึกษาเอกชน เขตพื้นที่ภาคเหนือครั้งนี้แบ่งการดำเนินงานเป็น 3 ขั้นตอน คือ ขั้นวางแผนการนิเทศ ขั้นปฏิบัติการนิเทศ และขั้นสรุปรายงานผลการนิเทศ ดังนี้กิจกรรมต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นวางแผนการนิเทศ

ศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบโครงการ ได้ศึกษาคู่มือการปฏิบัติงานของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการ อาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน และเกณฑ์การประเมินศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการ อาชีวศึกษา และรายละเอียดอื่นๆ ที่เป็นปัจจัยส่งเสริมสนับสนุนให้การดำเนินงานของศูนย์บ่มเพาะ ผู้ประกอบการในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน สามารถพัฒนาศักยภาพผู้เรียนให้เป็นผู้ประกอบการได้ อย่างเต็มศักยภาพ และสามารถดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่องและให้เกิดความยั่งยืนภายในศูนย์บ่มเพาะ ซึ่ง ในปีงบประมาณ 2564 ได้จัดทำโครงการนิเทศส่งเสริมการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการใน สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วยกิจกรรม ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 ประชุมเชิงปฏิบัติการวางแผนจัดทำแนวทางในการประเมินผลการดำเนินการ ศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาของอาชีวศึกษาเอกชน ประจำปีงบประมาณ 2564 เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน พ.ศ. 2564 ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์ โดยใช้โปรแกรมระบบ Microsoft Teams โดยมี วัตถุประสงค์เพื่อจัดทำแนวทางการดำเนินงานนิเทศร่วมกับสำนักบริหารการอาชีวศึกษาเอกชนและศูนย์ ส่งเสริมและพัฒนาอาชีวศึกษาภาค ทั้ง 5 ภาค ให้ดำเนินการไปในทิศทางเดียวกัน และเพื่อออกแบบวางแผนการนิเทศติดตาม ส่งเสริมการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาสถานศึกษา กลุ่มเป้าหมายของแต่ละภาค วางแผนกำหนดเนื้อหา/กิจกรรม ในการกำหนดเนื้อหาและกิจกรรมในการ

ประชุมชี้แจงการดำเนินการศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา โดยเนื้อหาและกิจกรรมที่มุ่งเน้นเสริมสร้างให้ผู้บริหารและครู สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำสู่การปฏิบัติได้ ในหัวข้อต่อไปนี้

1. การจัดตั้งศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา
2. การนิเทศส่งเสริมการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา
3. การนิเทศติดตามศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา
4. เครื่องมือนิเทศสำหรับเก็บข้อมูลในการนิเทศติดตาม และนำเสนอแผนการนิเทศ

เพื่อนำมาดำเนินการนิเทศตามแผนการนิเทศที่ได้กำหนดไว้

เป้าหมายเชิงปริมาณ

ศึกษานิเทศก์ คณะกรรมการนิเทศ และผู้แทนจากสำนักงานบริหารการอาชีวศึกษาเอกชน เข้าร่วมประชุมปฏิบัติการวางแผนการนิเทศส่งเสริมและติดตามผลการดำเนินงานของศูนย์บ่มเพาะ 5 ภาครวม จำนวน 20 คน

เป้าหมายเชิงคุณภาพ

ศึกษานิเทศก์ คณะกรรมการนิเทศ และผู้แทนจากสำนักบริหารการอาชีวศึกษาเอกชน เข้าร่วมประชุมปฏิบัติการวางแผนการนิเทศ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา เกณฑ์การปฏิบัติงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาและแนวทางการนิเทศติดตามได้อย่างถูกต้องตามคู่มือการปฏิบัติงาน เป็นมาตรฐานไปในทิศทางเดียวกันทั้ง 5 ภาค

วิธีการดำเนินการ

การประชุมเชิงปฏิบัติการวางแผนจัดทำแนวทางในการนิเทศส่งเสริมการดำเนินการศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาของอาชีวศึกษาเอกชน ประจำปีงบประมาณ 2564 เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน พ.ศ. 2564 ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์ โดยใช้โปรแกรมระบบ Microsoft Teams มีกิจกรรมดังนี้

เวลา	13.00 น.	ลงทะเบียนเข้าร่วมประชุม
เวลา	13.00 น.	พิธีเปิด โดย นางสาวกานทิพย์ ขาติวงศ์
ผู้อำนวยการสำนักบริหารการอาชีวศึกษาเอกชน
เวลา	13.30 น.	- นำเสนอผลการนิเทศติดตามและผลการประเมินศูนย์บ่มเพาะ
ผู้ประกอบการอาชีวศึกษา ของปีงบประมาณ 2563
โดย นางสาวศิริประภา พรหมมา และผู้แทนของศูนย์ส่งเสริมและ
พัฒนาอาชีวศึกษาภาคเหนือ ทั้ง 5 ภาค
- ท้าหรือแนวทางและวิธีการในการนิเทศส่งเสริมการดำเนินงานศูนย์บ่ม
เพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาเอกชน ประจำปีงบประมาณ 2564

เครื่องมือที่ใช้ดำเนินการ

แบบบันทึกการประชุมเชิงปฏิบัติการวางแผนจัดทำแนวทางในนิเทศส่งเสริมการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาของอาชีวศึกษาเอกชน ภาคเหนือ ประจำปีงบประมาณ 2564

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นปฏิบัติการนิเทศ

กิจกรรมที่ 2 การนิเทศส่งเสริม สนับสนุน และติดตามการดำเนินงานของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ประกอบด้วย 2 กิจกรรม คือ

กิจกรรมที่ 2.1 การประชุมชี้แจง สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ภาคเหนือ ประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์ โดยใช้โปรแกรมระบบ Microsoft Teams เมื่อวันที่ 5-19 กรกฎาคม 2564 เวลา 9.00–12.30 น. โดยจัดประชุมแบ่งเป็นวันละ 2-3 สถานศึกษาๆ ไม่เกิน 30 คน ต่อวัน และส่งเสริมสนับสนุนงบประมาณให้สถานศึกษา โดยให้สถานศึกษาเขียนเสนอโครงการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนด้านการเป็นผู้ประกอบการใหม่ สถานศึกษาละ 5,000 บาท

เป้าหมายเชิงปริมาณ

ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน จำนวน 22 สถานศึกษา ประกอบด้วย สถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการในปีการศึกษา 2560-2563 จำนวน 21 สถานศึกษา และสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการในปีการศึกษา 2564 จำนวน 1 สถานศึกษา รวมทั้งหมด 22 สถานศึกษา ๆ ละ 10 คน รวม 220 คน

เป้าหมายเชิงคุณภาพ

ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้เรียน และหรือผู้ที่เกี่ยวข้องที่เข้าร่วมประชุมชี้แจงการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนภาคเหนือ (22 แห่ง) รับการนิเทศมีความรู้ความเข้าใจ เกณฑ์การปฏิบัติงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา แนวทางการนิเทศติดตามการรายงานผลการปฏิบัติงานศูนย์บ่มเพาะฯ ประจำปี และมีความพึงพอใจต่อการประชุมชี้แจงการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน

วิธีการดำเนินการ

การประชุมชี้แจง สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ภาคเหนือ ประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์ โดยใช้โปรแกรมระบบ Microsoft Teams วันที่ 5-19 กรกฎาคม 2564 เวลา 9.00–12.30 น. มีกิจกรรมดังนี้

1. ปฏิบัติการเตรียมความพร้อมการใช้โปรแกรม Microsoft Teams เพื่อเตรียมนำเสนอรายงานผลการดำเนินงานของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา รูปแบบ Online เรียนรู้การใช้ไมโครโฟน การใช้กล้อง การโต้ตอบแบบต่างๆ การแสดงความคิดเห็นผ่านช่อง chat การแนบไฟล์เอกสาร การแชร์หน้าจอเพื่อนำเสนองาน การบันทึกข้อมูลและสรุปการประชุม

2. การนำเสนอผลการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนของปีการศึกษา 2563 ที่ผ่านมา เพื่อเสนอข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะจากการดำเนินงาน เพื่อให้ได้แนวทางการพัฒนาศักยภาพของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน

3. การบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับความเป็นมาและความสำคัญของโครงการและงบประมาณ แนวทางการบริหารจัดการของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน แนวทางการดำเนินการของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ปีงบประมาณ 2564 แนวทางการเตรียมความพร้อมเพื่อรับการประเมินศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ดำเนินการ

แบบประเมินความรู้ความเข้าใจและความพึงพอใจต่อการประชุมชี้แจง สร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ภาคเหนือ ประจำปีงบประมาณ 2564

ตารางที่ 1 การนิเทศสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์ โดยใช้โปรแกรมระบบ Microsoft Teams วันที่ 5-19 กรกฎาคม 2564 เวลา 9.00-12.30 น. ดังนี้

กำหนดการประชุมฯ ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์โดยใช้ Microsoft Teams		
วัน/เดือน/ปี	สถานศึกษา	จังหวัด
5 กรกฎาคม 2564	1. วิทยาลัยเทคโนโลยีพาชีพและบริหารธุรกิจ	เชียงใหม่
	2. วิทยาลัยเทคโนโลยีโปลิเทคนิคลานนา เชียงใหม่	เชียงใหม่
6 กรกฎาคม 2564	1. วิทยาลัยเทคโนโลยีเมโทร	เชียงใหม่
	2. วิทยาลัยเทคโนโลยีพาณิชยการเชียงใหม่	เชียงใหม่
	3. วิทยาลัยอาชีวศึกษาแม่สาย	เชียงราย
8 กรกฎาคม 2564	1. วิทยาลัยเทคโนโลยีพาณิชยการลานนาเชียงใหม่	เชียงใหม่
	2. วิทยาลัยอาชีวศึกษาจันทรรวี	เชียงใหม่
9 กรกฎาคม 2564	1. วิทยาลัยอาชีวศึกษารัศมีพัฒนการและเทคโนโลยี	กำแพงเพชร
	2. วิทยาลัยอาชีวศึกษาวิทยาลัยนครสวรรค์	นครสวรรค์
12 กรกฎาคม 2564	1. วิทยาลัยเทคโนโลยีพะเยา	พะเยา
	2. วิทยาลัยเทคโนโลยีซีเทคแปซิฟิก	พะเยา
13 กรกฎาคม 2564	1. วิทยาลัยอาชีวศึกษาพาณิชยการเชียงราย	เชียงราย
	2. วิทยาลัยเทคโนโลยีวิรุณบริหารธุรกิจ	เชียงราย
	3. วิทยาลัยเทคโนโลยีกรุงธนเชียงรายไทย-เยอรมัน	เชียงราย
14 กรกฎาคม 2564	1. วิทยาลัยเทคโนโลยีหมู่บ้านครู ภาคเหนือ	ลำพูน
	2. วิทยาลัยเทคโนโลยีชินรัตน์ลำพูน	ลำพูน
15 กรกฎาคม 2564	1. วิทยาลัยเทคโนโลยีอุดรดิตถ์	อุดรดิตถ์
	2. วิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจพิษณุโลก	พิษณุโลก
16 กรกฎาคม 2564	1. วิทยาลัยเทคโนโลยีไฮเทคเพชรบูรณ์	เพชรบูรณ์
	2. วิทยาลัยเทคโนโลยีสารสนเทศเพชรบูรณ์	เพชรบูรณ์
19 กรกฎาคม 2564	1. วิทยาลัยอาชีวศึกษานอร์ทปาง	เชียงใหม่
	2. วิทยาลัยเทคโนโลยีพิงค์พระนคร	เชียงใหม่

กิจกรรมที่ 2.2 การนิเทศติดตามการดำเนินการศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ภาคเหนือ จำนวน 22 แห่ง โดยมีรูปแบบการนิเทศ 2 กิจกรรม คือ

1) การนิเทศติดตามการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ผู้นิเทศให้คำแนะนำให้ข้อเสนอแนะ จากข้อสังเกตที่พบในการนิเทศการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา ระหว่างวันที่ 7-23 มีนาคม 2565 จำนวน 13 แห่ง ดังนี้

ตารางที่ 2 ตารางกำหนดการนิเทศติดตามการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ภาคเหนือ จำนวน 13 สถานศึกษา

วัน/ เดือนมีนาคม 2565	เวลา	สถานศึกษา	จังหวัด
วันจันทร์ ที่ 7	9.00 น.	วิทยาลัยอาชีวศึกษาวิริยาลัยนครสวรรค์	นครสวรรค์
วันอังคาร ที่ 8	9.00 น.	วิทยาลัยอาชีวศึกษากักตติพนิชัยการและเทคโนโลยี	กำแพงเพชร
วันพุธ ที่ 9	9.00 น.	วิทยาลัยเทคโนโลยีไฮเทคเพชรบูรณ์	เพชรบูรณ์
วันพฤหัสบดี ที่ 10	9.00 น.	วิทยาลัยเทคโนโลยีสารสนเทศเพชรบูรณ์	เพชรบูรณ์
วันศุกร์ ที่ 11	9.00 น.	วิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจพิษณุโลก	พิษณุโลก
วันศุกร์ ที่ 11	14.30 น.	วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตรดิตถ์	อุตรดิตถ์
วันจันทร์ ที่ 14	9.00 น.	วิทยาลัยอาชีวศึกษาแม่สาย	เชียงราย
วันอังคาร ที่ 15	9.00 น.	วิทยาลัยเทคโนโลยีกรุงธนเชียงรายไทย-เยอรมัน	เชียงราย
วันอังคาร ที่ 15	13.30 น.	วิทยาลัยเทคโนโลยีวิวัฒน์บริหารธุรกิจ	เชียงราย
วันพุธ ที่ 16	9.00 น.	วิทยาลัยอาชีวศึกษาพาณิชย์การเชียงราย	เชียงราย
วันพฤหัสบดี ที่ 17	9.00 น.	วิทยาลัยเทคโนโลยีไชยพันธ์พงษ์	พะเยา
วันศุกร์ ที่ 18	9.00 น.	วิทยาลัยเทคโนโลยีพะเยา	พะเยา
วันพุธ ที่ 23	9.00 น.	วิทยาลัยอาชีวศึกษานอร์ทผาง	เชียงใหม่

2) การนิเทศติดตามการดำเนินงานของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน โดยใช้กิจกรรมการประชุมนำเสนอผลการดำเนินงานของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน กลุ่มจังหวัดลำพูน และกลุ่มจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 9 แห่ง ในวันศุกร์ที่ 25 มีนาคม 2565 ณ โรงแรมโมร่า ท่าแพ จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วยสถานศึกษาดังรายชื่อต่อไปนี้

2.1) วิทยาลัยอาชีวศึกษาจันทรรวี	จังหวัดเชียงใหม่
2.2) วิทยาลัยเทคโนโลยีเมโทร	จังหวัดเชียงใหม่
2.3) วิทยาลัยเทคโนโลยีพาณิชยการเชียงใหม่	จังหวัดเชียงใหม่
2.4) วิทยาลัยเทคโนโลยีพาณิชยการและบริหารธุรกิจ	จังหวัดเชียงใหม่
2.5) วิทยาลัยเทคโนโลยีโปลิเทคนิคลานนา เชียงใหม่	จังหวัดเชียงใหม่
2.6) วิทยาลัยเทคโนโลยีพาณิชยการลานนาเชียงใหม่	จังหวัดเชียงใหม่
2.7) วิทยาลัยเทคโนโลยีพิงค์พระนคร	จังหวัดเชียงใหม่
2.8) วิทยาลัยเทคโนโลยีหมู่บ้านครู ภาคเหนือ	จังหวัดลำพูน
2.9) วิทยาลัยเทคโนโลยีชินรัตน์ลำพูน	จังหวัดลำพูน

เครื่องมือที่ใช้ดำเนินการ

1. แบบประเมินความพึงพอใจต่อการนิเทศการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ภาคเหนือ ประจำปีงบประมาณ 2564
2. แบบนิเทศการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ภาคเหนือ ประจำปีงบประมาณ 2564

3. ชิ้นสรุปรายงานผลการนิเทศ

กิจกรรมที่ 3 การสรุปรายงานผลการนิเทศส่งเสริมการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน เขตพื้นที่ภาคเหนือ ประจำปีงบประมาณ 2564 เป็นขั้นตอนดำเนินการโดยทำการรวบรวมข้อมูลที่ได้จากเครื่องมือนิเทศ นำมาวิเคราะห์ข้อมูล สรุปรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการนิเทศ

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล สรุปรายงานผล

เครื่องมือนิเทศสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลการนิเทศส่งเสริมการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน เขตพื้นที่ภาคเหนือ ประจำปีงบประมาณ 2564 ประกอบด้วย

1. แบบประเมินความรู้ความเข้าใจและความพึงพอใจ
2. แบบนิเทศการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน

การวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล

แบบประเมินความพึงพอใจกิจกรรมการประชุมชี้แจง สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ภาคเหนือ และแบบประเมินความพึงพอใจกิจกรรมนิเทศการดำเนินงานของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ใช้เครื่องมือประเมินความรู้ความเข้าใจและความพึงพอใจแบบมาตรประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูลได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนข้อมูลจากคำถามปลายเปิดวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) ใช้เกณฑ์และการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	4.50-5.00	หมายถึง	มีความรู้ความเข้าใจ/ความพึงพอใจ มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	3.50-4.49	หมายถึง	มีความรู้ความเข้าใจ/ความพึงพอใจ มาก
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	2.50-3.49	หมายถึง	มีความรู้ความเข้าใจ/ความพึงพอใจ ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	1.50-2.49	หมายถึง	มีความรู้ความเข้าใจ/ความพึงพอใจ น้อย
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	1.00-1.49	หมายถึง	มีความรู้ความเข้าใจ/ความพึงพอใจ น้อยที่สุด

แบบนิเทศการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน วิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ และหาค่าร้อยละ

บทที่ 4

ผลการดำเนินงาน

ผลการนิเทศโครงการส่งเสริมการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน เขตพื้นที่ภาคเหนือ ของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีวศึกษาภาคเหนือ ประจำปีงบประมาณ 2564 มีผลการดำเนินการ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการดำเนินกิจกรรมที่ 1 การประชุมเชิงปฏิบัติการวางแผนจัดทำแนวทางในการนิเทศการดำเนินการศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน

ตอนที่ 2 ผลการดำเนินกิจกรรมที่ 2 การนิเทศส่งเสริม สนับสนุน และติดตามการดำเนินงานของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ประกอบด้วย 2 กิจกรรมย่อย

กิจกรรม 2.1 การประชุมชี้แจง สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ภาคเหนือ

กิจกรรม 2.2 กิจกรรมนิเทศติดตามการดำเนินการศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ภาคเหนือ

ตอนที่ 1 ผลการดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการวางแผนจัดทำแนวทางในการนิเทศการดำเนินการศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน

1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้เข้าประชุม

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลผู้เข้าประชุม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวนผู้เข้าร่วม	ร้อยละ
1. นักวิชาการ (สอช.)	3	14.29
2. ศึกษาพิเศษ (ศสพ.ภาคเหนือ)	4	19.05
3. ศึกษาพิเศษ (ศสพ.ภาคกลาง)	2	9.52
4. ศึกษาพิเศษ (ศสพ.ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ)	5	23.81
5. ศึกษาพิเศษ (ศสพ.ภาคตะวันออกและ กทม.)	3	14.29
6. ศึกษาพิเศษ (ศสพ.ภาคใต้)	2	9.52
7. ศึกษาพิเศษ (หน่วยศึกษาพิเศษ)	1	4.76
8. อื่นๆ	1	4.76
รวม	21	100.00

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้เข้าร่วมประชุมส่วนใหญ่เป็นศึกษานิเทศก์จากศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คิดเป็นร้อยละ 23.81 รองลงมาเป็นศึกษานิเทศก์จากศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีวศึกษาภาคเหนือ คิดเป็นร้อยละ 19.05 และศึกษานิเทศก์จากศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือและกรุงเทพมหานคร และนักวิชาการจากสำนักบริหารการอาชีวศึกษาเอกชน คิดเป็นร้อยละ 14.29 ตามลำดับ

ผลการประชุมเชิงปฏิบัติการวางแผนจัดทำแนวทางในการประเมินผลการดำเนินการศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาของอาชีวศึกษาเอกชน ประจำปีงบประมาณ 2564 เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน พ.ศ. 2564 ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์ โดยใช้โปรแกรมระบบ Microsoft Teams พบว่า จากการการดำเนินการโครงการจัดตั้งศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในรอบปีงบประมาณ 2563 ที่ผ่านมาพบว่า สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนจำนวนมากที่ยังไม่ได้รับการสนับสนุนการดำเนินการจัดตั้งศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษา ดังนั้นที่ประชุมได้ให้ข้อเสนอแนะให้เพิ่มการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการดำเนินการจัดตั้งศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนให้มากขึ้น รวมทั้งให้ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีวศึกษาภาค นิเทศส่งเสริมให้คำแนะนำช่วยเหลือ ติดตามให้สถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติงานของศูนย์บ่มเพาะฯ รวมถึงการขอเข้ารับการประเมินตามเกณฑ์การประเมินของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา ซึ่งในการวางแผนนิเทศร่วมกันในครั้งนี้ ได้ออกแบบกิจกรรมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการตามคู่มือการปฏิบัติงาน และกิจกรรมการนิเทศส่งเสริม สนับสนุนและติดตามการดำเนินงาน โดยออกแบบเครื่องมือในการนิเทศการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน แบ่งออกเป็น 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 ด้านศักยภาพศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน

ตอนที่ 3 การดำเนินการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน

ตอนที่ 4 ผลสัมฤทธิ์ของการบ่มเพาะผู้เรียนสู่การเป็นผู้ประกอบการ

ตอนที่ 5 ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ อื่นๆ

นำผลจากการนิเทศส่งเสริมการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน โดยศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีวศึกษาภาคทั้ง 5 ภาค มาวิเคราะห์และสรุปรายงานผลต่อไป

ตอนที่ 2 ผลการดำเนินกิจกรรมที่ 2 การนิเทศส่งเสริม สนับสนุน และติดตามการดำเนินงานของ ศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน

กิจกรรมที่ 2.1 การประชุมชี้แจงสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ภาคเหนือ ประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์ โดยใช้โปรแกรมระบบ Microsoft Teams เมื่อวันที่ 5-19 กรกฎาคม 2564 โดยมีสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในภาคเหนือเข้าร่วมประชุม จำนวน 22 แห่ง

2.1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้เข้าประชุมสร้างความรู้ความเข้าใจ

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของข้อมูลผู้เข้าร่วมประชุม (n=98)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	41	41.84
หญิง	57	58.16
ประสบการณ์ในการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะฯ		
ต่ำกว่า 1 ปี	36	36.73
1-2 ปี	32	32.65
3-4 ปี	26	26.53
5 ปีขึ้นไป	4	4.09
สถานภาพ		
ผู้บริหาร	9	9.19
หัวหน้าศูนย์บ่มเพาะฯ	12	12.24
ครูที่ปรึกษารัฐกิจศูนย์บ่มเพาะฯ	23	23.47
ครูผู้สอน	42	42.86
นักเรียน นักศึกษา	12	12.24
กลุ่มจังหวัด		
กำแพงเพชร	2	2.04
เชียงราย	16	16.33
เชียงใหม่	31	31.63
ลำพูน	16	16.33
พะเยา	8	8.16
พิษณุโลก	10	10.20
นครสวรรค์	7	7.15
อุตรดิตถ์	6	6.12
เพชรบูรณ์	2	2.04
รวม	98	100.00

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้เข้าร่วมประชุมส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง คิดเป็นร้อยละ 58.16 และเป็นเพศชาย ร้อยละ 41.84 ด้านประสบการณ์ในการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะฯ ส่วนใหญ่มีประสบการณ์น้อยกว่า 1 ปี คิดเป็นร้อยละ 36.73 รองลงมาคือประสบการณ์ 1-2 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.65 และประสบการณ์ 3-4 ปี คิดเป็นร้อยละ 26.53 ตามลำดับ โดยผู้ที่เข้าร่วมประชุมนั้นมีสถานตำแหน่งเป็นครูผู้สอนเป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 42.86 รองลงมาคือ ครูที่ปรึกษาธุรกิจศูนย์บ่มเพาะฯ ร้อยละ 23.47 และหัวหน้าศูนย์บ่มเพาะฯ ร้อยละ 12.24 ซึ่งผู้เข้าร่วมประชุมโดยส่วนใหญ่เป็นกลุ่มจังหวัดเชียงใหม่ คิดเป็นร้อยละ 31.63 รองลงมาคือ กลุ่มจังหวัดเชียงราย กลุ่มจังหวัดลำพูน คิดเป็นร้อยละ 16.33 และกลุ่มจังหวัดพิษณุโลก คิดเป็นร้อยละ 10.20 ตามลำดับ

2.1.2 ผลการประเมินความรู้ความเข้าใจและความพึงพอใจ ต่อการเข้าร่วมประชุม ปฏิบัติการเกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา ในสถานศึกษา อาชีวศึกษาเอกชน ภาคเหนือ

ตารางที่ 5 แสดงผลการประเมินความรู้ความเข้าใจและความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมประชุม
(n=98)

ที่	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ		
		$\bar{x}$	S.D	แปลผล
1	รูปแบบการจัดประชุมฯ	4.54	0.59	มากที่สุด
2	การจัดประชุมโดยใช้โปรแกรม (Ms Teams)	4.35	0.69	มาก
3	ระยะเวลาในการจัดประชุมออนไลน์	4.15	0.80	มาก
4	ความสะดวกในการติดต่อประสานการเข้าร่วมประชุม	4.36	0.69	มาก
5	เทคนิคการถ่ายทอดความรู้ของวิทยากร	4.33	0.67	มาก
6	การตอบประเด็นข้อซักถาม ข้อสงสัย	4.47	0.66	มาก
7	การใช้สื่อ เทคโนโลยีในการประชุมฯ	4.42	0.67	มาก
8	บุคลิกภาพที่ดีมีความเป็นกัลยาณมิตร	4.69	0.46	มากที่สุด
9	ประโยชน์ที่ได้รับจากการประชุมฯ	4.37	0.68	มาก
		ระดับความรู้/ความเข้าใจที่ได้รับ		
10	แนวทางการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะฯ	4.48	0.58	มาก
11	แนวทางนิเทศส่งเสริมการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะฯ	4.44	0.61	มาก
12	แนวทางการนิเทศติดตามผลการดำเนินงาน	4.56	0.59	มากที่สุด
13	แนวทางในการประเมินผลการดำเนินงาน	4.48	0.63	มาก
14	สามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์สู่การปฏิบัติงานจริง	4.42	0.59	มาก
15	สามารถนำความรู้ไปถ่ายทอดแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องได้	4.55	0.61	มากที่สุด
		4.44	0.64	มาก

จากตารางที่ 5 ผลการประเมินความรู้ความเข้าใจและความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมประชุมปฏิบัติการ พบว่า โดยรวมผู้เข้าร่วมประชุมมีความพึงพอใจและมีความรู้ความเข้าใจในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.44 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความพึงพอใจและมีความรู้ความเข้าใจมากที่สุดในสามอันดับ คือ บุคลิกภาพที่ดีมีความเป็นกัลยาณมิตร ค่าเฉลี่ย 4.69 รองลงมา แนวทางการนิเทศติดตามผลการดำเนินงาน ค่าเฉลี่ย 4.56 และสามารถนำความรู้ไปถ่ายทอดแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องได้ มีค่าเฉลี่ย 4.55 ตามลำดับ

ตารางที่ 6 แสดงรายชื่อของสถานศึกษาที่ขอรับการส่งเสริมสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนด้านการเป็นผู้ประกอบการ จำนวน 9 สถานศึกษา เป็นเงินทั้งหมด 45,000 บาท (สี่หมื่นห้าพันบาทถ้วน)

ลำดับ	สถานศึกษา	จังหวัด	จำนวนเงิน
1	วิทยาลัยอาชีวศึกษาแม่สาย	เชียงราย	5,000
2	วิทยาลัยอาชีวศึกษาวิริยาลัยนครสวรรค์	นครสวรรค์	5,000
3	วิทยาลัยเทคโนโลยีหมู่บ้านครูภาคเหนือ	ลำพูน	5,000
4	วิทยาลัยเทคโนโลยีวิภูธรบริหารธุรกิจ	เชียงราย	5,000
5	วิทยาลัยกรุงธนเชียงราย ไทย-เยอรมัน	เชียงราย	5,000
6	วิทยาลัยเทคโนโลยีไชยพันธ์พงศ์	พะเยา	5,000
7	วิทยาลัยเทคโนโลยีพายัพและบริหารธุรกิจ	เชียงใหม่	5,000
8	วิทยาลัยอาชีวศึกษาพาณิชย์การเชียงราย	เชียงราย	5,000
9	วิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจพิษณุโลก	พิษณุโลก	5,000
รวม			45,000

กิจกรรมที่ 2.2 การนิเทศติดตามการดำเนินการศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา
ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ภาคเหนือ

2.2.1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของสถานศึกษาและกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการนิเทศติดตาม

ตารางที่ 7 แสดงจำนวนผู้รับการนิเทศและร้อยละของผู้รับการนิเทศ จำแนกตามสถานศึกษา

ชื่อสถานศึกษา		จำนวน (คน)	ร้อยละ
1.	วิทยาลัยอาชีวศึกษากักตติพาณิชย์การและเทคโนโลยี	15	15.46
2.	วิทยาลัยเทคโนโลยีกรุงธนเชียงราย ไทย-เยอรมัน	5	5.15
3.	วิทยาลัยอาชีวศึกษาแม่สาย	9	9.28
4.	วิทยาลัยอาชีวศึกษาพาณิชย์การเชียงราย	4	4.12
5.	วิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจทวิเอสซีอินเตอร์เนชั่นแนล	2	2.06
6.	วิทยาลัยเทคโนโลยีเมโทร	2	2.06

ชื่อสถานศึกษา		จำนวน (คน)	ร้อยละ
7.	วิทยาลัยอาชีวศึกษาจันทรรวี	2	2.06
8.	วิทยาลัยเทคโนโลยีพาณิชย์การเชียงใหม่	2	2.06
9.	วิทยาลัยเทคโนโลยีพาณิชยการและบริหารธุรกิจ	2	2.06
10.	วิทยาลัยเทคโนโลยีโปลิเทคนิคลานนา เชียงใหม่	4	4.12
11.	วิทยาลัยเทคโนโลยีพาณิชย์การลานนาเชียงใหม่	4	4.12
12.	วิทยาลัยเทคโนโลยีฟิงค์พระนคร	-	-
13.	วิทยาลัยเทคโนโลยีชินรัตน์ลำพูน	2	2.06
14.	วิทยาลัยเทคโนโลยีหมู่บ้านครู ภาคเหนือ	2	2.06
15.	วิทยาลัยเทคโนโลยีไชยพันธ์พงษ์	3	3.09
16.	วิทยาลัยเทคโนโลยีพะเยา	5	5.15
17.	วิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจพิษณุโลก	14	14.43
18.	วิทยาลัยอาชีวศึกษาวิทยาลัยนครสวรรค์	7	7.22
19.	วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตรดิตถ์	5	5.15
20.	วิทยาลัยอาชีวศึกษานอร์ทผาง	2	2.06
21.	วิทยาลัยเทคโนโลยีไฮเทคเพชรบูรณ์	3	3.09
22.	วิทยาลัยเทคโนโลยีสารสนเทศเพชรบูรณ์	3	3.09
รวม		97	100.00

จากตารางที่ 7 ผู้รับการนิเทศโดยภาพรวม พบว่า วิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคใต้พาณิชย์การและเทคโนโลยี มีผู้สนใจเข้ารับการนิเทศมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 15.46 รองลงมาคือ วิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจพิษณุโลก คิดเป็นร้อยละ 14.43 และวิทยาลัยอาชีวศึกษาแม่สาย ร้อยละ 9.28 ตามลำดับ

ตารางที่ 8 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้รับการนิเทศ จำแนกตามเพศ และตำแหน่ง

ผู้รับการนิเทศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	40	41.24
หญิง	57	58.76
ตำแหน่ง		
ผู้บริหาร	26	26.80
หัวหน้าศูนย์บ่มเพาะ	18	18.56
ครูที่ปรึกษาธุรกิจศูนย์บ่มเพาะฯ	26	26.80
ครูผู้สอน	19	19.59
ผู้เรียน	8	8.25
รวม	97	100.00

จากตารางที่ 8 ผู้รับการนิเทศส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง คิดเป็นร้อยละ 58.76 ที่เหลือเป็นชาย ร้อยละ 41.24 โดยส่วนใหญ่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา และครูที่ปรึกษารัฐกิจศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการ คิดเป็นร้อยละ 26.80 รองลงมาเป็นครูผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 19.59 และหัวหน้าศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา คิดเป็นร้อยละ 18.56 ตามลำดับ

ตารางที่ 9 แสดงจำนวนของผู้เรียนที่ได้เข้ารับการพัฒนาศักยภาพการเป็นผู้ประกอบการในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน

ที่	ชื่อสถานศึกษา	จำนวนผู้เรียน			
		เข้ารับ การ พัฒนา	ผ่าน การ พัฒนา	เป็นผู้ประกอบการ (คน)	
				จำนวน	ร้อยละ
1.	วิทยาลัยอาชีวศึกษามหิดลวิทยการและเทคโนโลยี	80	80	6	7.50
2.	วิทยาลัยเทคโนโลยีกรุงธนเชียงรายไทย-เยอรมัน	75	75	75	100.00
3.	วิทยาลัยอาชีวศึกษาแม่สาย	25	25	16	64.00
4.	วิทยาลัยอาชีวศึกษาพาณิชย์การเชียงราย	25	25	10	40.00
5.	วิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจทวิเอสซีอินเตอร์เนชั่นแนล	25	25	6	24.00
6.	วิทยาลัยเทคโนโลยีเมโทร	108	108	108	100.00
7.	วิทยาลัยอาชีวศึกษาจันทร์วี	25	25	10	40.00
8.	วิทยาลัยเทคโนโลยีพาณิชยการเชียงใหม่	25	25	13	52.00
9.	วิทยาลัยเทคโนโลยีพายัพและบริหารธุรกิจ	22	22	22	100.00
10.	วิทยาลัยเทคโนโลยีโปลิเทคนิคลานนา เชียงใหม่	45	45	45	100.00
11.	วิทยาลัยเทคโนโลยีพาณิชยการลานนาเชียงใหม่	25	25	10	40.00
12.	วิทยาลัยเทคโนโลยีฟิงค์พระนคร	25	25	10	40.00
13.	วิทยาลัยเทคโนโลยีชรินทร์ลำพูน	40	40	20	50.00
14.	วิทยาลัยเทคโนโลยีหมู่บ้านครู ภาคเหนือ	25	25	7	28.00
15.	วิทยาลัยเทคโนโลยีไชยพันธ์พงษ์	25	25	11	44.00
16.	วิทยาลัยเทคโนโลยีพะเยา	-	-	-	-
17.	วิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจพิษณุโลก	25	25	6	24.00
18.	วิทยาลัยอาชีวศึกษาวิทยาลัยนครสวรรค์	25	25	14	56.00
19.	วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตรดิตถ์	20	20	12	60.00
20.	วิทยาลัยอาชีวศึกษานอร์ทผาง	26	26	26	100.00
21.	วิทยาลัยเทคโนโลยีไฮเทคเพชรบูรณ์	-	-	-	-
22.	วิทยาลัยเทคโนโลยีสารสนเทศเพชรบูรณ์	-	-	-	-
รวม		691	691	427	61.79

จากตารางที่ 9 การนิเทศการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน พบว่า สถานศึกษาที่มีการดำเนินการบ่มเพาะผู้เรียนตามกระบวนการเริ่มจากการดำเนินการประชาสัมพันธ์รับสมัครผู้เรียนที่มีความสนใจเข้ารับการพัฒนาจนสามารถได้ดำเนินการประกอบธุรกิจ โดยภาพรวมแล้ว คิดเป็นร้อยละ 61.79 และคิดเป็นร้อยละ 100.00 จำนวน 5 แห่ง รองลงมาคือ ร้อยละ 64.00, 60.00 และ 56.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 10 แสดงจำนวนและร้อยละของธุรกิจที่ดำเนินการของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการจำแนกตามประเภทธุรกิจ

ประเภทธุรกิจ	จำนวน	ร้อยละ
1. การเกษตร	1	1.78
2. อุตสาหกรรม	-	-
3. การพาณิชย์	43	76.79
4. บริการ	12	21.43
5. อื่นๆ	-	-
รวม	56	100.00

จากตารางที่ 10 ธุรกิจที่ดำเนินการของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการในสถานศึกษา พบว่า ธุรกิจสถานศึกษาส่วนใหญ่เป็นธุรกิจประเภทการพาณิชย์ คิดเป็นร้อยละ 76.36 รองลงมาคือ ประเภทบริการ ร้อยละ 21.82 และประเภทการเกษตร ร้อยละ 1.82 ตามลำดับ

ตารางที่ 11 แสดงจำนวน ร้อยละของธุรกิจของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน การสนับสนุนผู้ประกอบการที่มีศักยภาพและความพร้อมให้ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ที่	ชื่อสถานศึกษา	จำนวนธุรกิจ			
		ธุรกิจเดิม	ธุรกิจใหม่	ธุรกิจต่อเนื่อง	ร้อยละของธุรกิจที่ดำเนินการต่อเนื่อง
1.	วิทยาลัยอาชีวศึกษากฎีพัฒนวิชาการและเทคโนโลยี	2	1	2	100.00
2.	วิทยาลัยเทคโนโลยีกรุงธนเชียงรายไทย-เยอรมัน	3	1	2	66.67
3.	วิทยาลัยอาชีวศึกษาแม่สาย	4	2	4	100.00
4.	วิทยาลัยอาชีวศึกษาพัฒนวิชาการเชียงราย	3	1	2	66.67
5.	วิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจทวิเอสซีอินเตอร์เนชั่นแนล	4	-	-	0.00

ที่	ชื่อสถานศึกษา	จำนวนธุรกิจ			
		ธุรกิจเดิม	ธุรกิจใหม่	ธุรกิจต่อเนื่อง	ร้อยละของธุรกิจที่ดำเนินการต่อเนื่อง
6.	วิทยาลัยเทคโนโลยีเมโทร	2	-	2	100.00
7.	วิทยาลัยอาชีวศึกษาจันทร์วี	2	1	1	50.00
8.	วิทยาลัยเทคโนโลยีพาณิชย์การเชียงใหม่	1	-	1	100.00
9.	วิทยาลัยเทคโนโลยีพายัพและบริหารธุรกิจ	3	3	3	100.00
10.	วิทยาลัยเทคโนโลยีโปลิเทคนิคลานนา เชียงใหม่	3	1	1	33.33
11.	วิทยาลัยเทคโนโลยีพาณิชย์การลานนาเชียงใหม่	2	1	1	50.00
12.	วิทยาลัยเทคโนโลยีฟิงค์พระนคร	1	-	-	-
13.	วิทยาลัยเทคโนโลยีชรินทร์ลำพูน	3	1	3	100.00
14.	วิทยาลัยเทคโนโลยีหมู่บ้านครู ภาคเหนือ	1	1	1	100.00
15.	วิทยาลัยเทคโนโลยีไฮเพอร์ฟงซ์	2	-	2	100.00
16.	วิทยาลัยเทคโนโลยีพะเยา	1	-	1	100.00
17.	วิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจพิษณุโลก	3	3	1	33.33
18.	วิทยาลัยอาชีวศึกษาวิทยาลัยนครสวรรค์	12	2	4	33.33
19.	วิทยาลัยเทคโนโลยีอุดรดิตถ์	6	1	4	66.67
20.	วิทยาลัยอาชีวศึกษานอร์ทผาง	1	1	1	100.00
21.	วิทยาลัยเทคโนโลยีไฮเทคเพชรบูรณ์	-	-	-	-
22.	วิทยาลัยเทคโนโลยีสารสนเทศเพชรบูรณ์	-	-	-	-
รวม		59	20	36	61.02

จากตารางที่ 11 พบว่า มีจำนวนของสถานศึกษาที่สามารถพัฒนาศักยภาพผู้เรียนให้เป็นผู้ประกอบการสามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างต่อเนื่อง ร้อยละ 100.00 จำนวน 8 สถานศึกษารองลงมา ร้อยละ 66.67 จำนวน 3 สถานศึกษา และร้อยละ 50.00 จำนวน 2 สถานศึกษา ตามลำดับ

2.2.2 ด้านศักยภาพศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา

ตารางที่ 12 แสดงผลการนิเทศด้านศักยภาพศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา

รายการ	จำนวนสถานศึกษา/การดำเนินการ			
	รับ การ นิเทศ	ดำเนิน การ	ยังไม่ได้ ดำเนิน การ	ร้อยละ ของการ ดำเนินการ
1. สำนักงานและป้ายศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา	20	17	3	85.00
2. แผนภูมิตามโครงสร้างการบริหารงานของศูนย์บ่มเพาะฯ	20	18	2	90.00
3. คณะกรรมการดำเนินการ ครอบคลุมตามโครงสร้างที่กำหนด	20	18	2	90.00
4. ความพร้อมด้านวัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ พื้นที่บริการ	20	17	3	85.00
5. แผนและปฏิทินการปฏิบัติงานประจำปี ของศูนย์บ่มเพาะฯ	20	16	4	80.00
6. รายงานสรุปผลและเผยแพร่ผลการดำเนินงาน (ไม่น้อยกว่า 3 ช่องทาง)	20	16	4	80.00
7. การประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการต่อศูนย์บ่มเพาะฯ	20	17	3	85.00
8. กำหนดการพัฒนาศักยภาพศูนย์บ่มเพาะฯ และผู้เรียนใน มาตรฐานการอาชีวศึกษา แผนพัฒนาสถานศึกษา และ แผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา	20	16	4	80.00
9. การดำเนินการประชุมชี้แจงเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพ ศูนย์บ่มเพาะฯ และการจัดประกวดแผนธุรกิจ	20	18	2	90.00
10. รายงานข้อมูลของศูนย์บ่มเพาะ งบประมาณ ข้อมูลผู้เรียน ผู้เข้ารับการอบรม ข้อมูลธุรกิจ สมบูรณ์ ครบถ้วน ต่อเนื่อง ตามระยะเวลาที่กำหนด	20	17	3	85.00

จากตารางที่ 12 พบว่า ด้านศักยภาพศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา สถานศึกษา ดำเนินการจัดตั้งศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา โดยสถานศึกษามีความพร้อมสามารถ ดำเนินการได้มากที่สุดในระดับ มีแผนภูมิตามโครงสร้างการบริหารงานของศูนย์บ่มเพาะฯ มี คณะกรรมการดำเนินการ ครอบคลุมตามโครงสร้างที่กำหนด และได้ดำเนินการประชุมชี้แจง เกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพศูนย์บ่มเพาะฯ และการจัดประกวดแผนธุรกิจ จำนวน 18 สถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ 90.00 รองลงมา มีสำนักงานและป้ายศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา มีความ พร้อมด้านวัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ พื้นที่บริการ มีการประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการต่อศูนย์บ่ม เพาะฯ มีรายงานข้อมูลของศูนย์บ่มเพาะ งบประมาณ ข้อมูลผู้เรียน ผู้เข้ารับการอบรม ข้อมูลธุรกิจ สมบูรณ์ ครบถ้วน ต่อเนื่อง ตามระยะเวลาที่กำหนด จำนวน 17 สถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ 85.00 และสถานศึกษาจัดทำแผนและปฏิทินการปฏิบัติงานประจำปี ของศูนย์บ่มเพาะฯ กำหนดการพัฒนา ศักยภาพศูนย์บ่มเพาะฯ และผู้เรียนในมาตรฐานการอาชีวศึกษา แผนพัฒนาสถานศึกษา และ แผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา มีการรายงานสรุปผลและเผยแพร่ผลการดำเนินงาน 3 ช่องทางขึ้นไปนั้น มีทั้งหมด จำนวน 16 สถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ 80.00 ตามลำดับ

2.2.3 การดำเนินการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน

ตารางที่ 13 แสดงผลการนิเทศด้านการดำเนินการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน

รายการ	จำนวนสถานศึกษา/การดำเนินการ			
	รับ การ นิเทศ	ดำเนิน การ	ยังไม่ได้ ดำเนิน การ	ร้อยละ ของการ ดำเนินการ
1. พัฒนาผู้เรียน ด้านการอบรมเป็นผู้ประกอบการ การเขียนแผนธุรกิจและสรุปรายงานผลการพัฒนา ตามกระบวนการทำงานรูปแบบ PDCA	20	17	3	85.00
2. พัฒนาผู้เรียน ด้านการศึกษาดูงานที่สอดคล้องกับธุรกิจ และสรุปรายงานผลการพัฒนาตามกระบวนการทำงานรูปแบบ PDCA	20	15	5	75.00
3. บุคคลภายนอกและภายในสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพ ความเป็นไปได้ และการคัดเลือกแผนธุรกิจ ตามเกณฑ์ประเมินที่กำหนด	20	17	3	85.00
4. ส่งเสริมการประกอบธุรกิจ ตามแผนธุรกิจของกลุ่มผู้เรียน	20	18	2	90.00
5. ดำเนินงานตามแผนธุรกิจใหม่ โดยมีหลักฐานการดำเนินงานที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม	20	16	4	80.00
6. ดำเนินงานตามแผนธุรกิจเดิม หรือต่อยอดธุรกิจเดิม โดยมีหลักฐานการดำเนินงานที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม	20	17	3	85.00
7. นิเทศ ติดตามการดำเนินงานตามแผนธุรกิจ	20	18	2	90.00
8. ธุรกิจของศูนย์บ่มเพาะฯ ในสถานศึกษาเป็นแหล่งการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพผู้เรียน ครู หรือประชาชนที่สนใจ	20	17	3	85.00

จากตารางที่ 13 พบว่า ด้านการดำเนินการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนสามารถดำเนินการได้มากที่สุดในการส่งเสริมการประกอบธุรกิจ ตามแผนธุรกิจของกลุ่มผู้เรียน และมีการนิเทศ ติดตามการดำเนินงานตามแผนธุรกิจ จำนวน 18 สถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ 90.00 รองลงมาเป็นการพัฒนาผู้เรียนด้านการอบรมเป็นผู้ประกอบการ การเขียนแผนธุรกิจและสรุปรายงานผลการพัฒนา ตามกระบวนการทำงานรูปแบบ PDCA โดยบุคคลภายนอกและภายในสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพ ความเป็นไปได้ และการคัดเลือกแผนธุรกิจ ตามเกณฑ์ประเมินที่กำหนด มีการดำเนินงานตามแผนธุรกิจเดิม หรือต่อยอดธุรกิจเดิม โดยมีหลักฐานการดำเนินงานที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม พัฒนาธุรกิจของศูนย์บ่มเพาะฯ ในสถานศึกษาจนเป็นแหล่งการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพผู้เรียน ครู หรือประชาชนที่สนใจ จำนวน 17 สถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ 85.00 และสามารถดำเนินงานตามแผนธุรกิจใหม่ โดยมีหลักฐานการดำเนินงานที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม จำนวน 16 สถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ 80.00 ตามลำดับ

2.2.4 ผลสัมฤทธิ์ของการบ่มเพาะผู้เรียนสู่การเป็นผู้ประกอบการ

ตารางที่ 14 แสดงผลการนิเทศด้านผลสัมฤทธิ์ของการบ่มเพาะผู้เรียนสู่การเป็นผู้ประกอบการ

รายการ	จำนวนสถานศึกษา/การดำเนินการ			
	รับการนิเทศ	ดำเนินการ	ยังไม่ได้ดำเนินการ	ร้อยละของการดำเนินการ
1. ผู้เรียนที่ได้ประกอบธุรกิจระหว่างเรียน หลังจากได้เข้าร่วมโครงการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนในสถานศึกษาอาชีวศึกษา	20	17	3	85.00
2. นำสิ่งประดิษฐ์ นวัตกรรม โครงการงานวิทยาศาสตร์ โครงการงานวิจัย ฯลฯ มาดำเนินธุรกิจ ต่อยอดเชิงพาณิชย์ ด้านสินค้า/บริการ	20	14	6	70.00
3. จัดทำรายงานวิเคราะห์ความยั่งยืนของธุรกิจ ในประเด็นการดำเนินธุรกิจในปัจจุบัน แผนการตลาดในอนาคต	20	15	5	75.00
4. จัดทำรายงานวิเคราะห์ความยั่งยืนและ ความเป็นไปได้ในการดำเนินธุรกิจ ในรูปของงบการเงินประเภทต่างๆ	20	15	5	75.00
5. ผู้สำเร็จการศึกษาที่ผ่านการบ่มเพาะจากศูนย์บ่มเพาะฯ สามารถเป็นเจ้าของธุรกิจ	20	16	4	80.00

จากตารางที่ 14 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ของการบ่มเพาะผู้เรียนสู่การเป็นผู้ประกอบการในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน สถานศึกษาสามารถดำเนินการได้มากที่สุดในประเด็น ผู้เรียนที่ได้ประกอบธุรกิจระหว่างเรียน หลังจากได้เข้าร่วมโครงการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนในสถานศึกษาอาชีวศึกษา จำนวน 17 สถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ 85.00 รองลงมาคือ ผู้สำเร็จการศึกษาที่ผ่านการบ่มเพาะจากศูนย์บ่มเพาะฯ สามารถเป็นเจ้าของธุรกิจ จำนวน 16 สถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ 80.00 และสามารถจัดทำรายงานวิเคราะห์ความยั่งยืนของธุรกิจ ในประเด็น การดำเนินธุรกิจในปัจจุบัน แผนการตลาดในอนาคต จัดทำรายงานวิเคราะห์ความยั่งยืนและ ความเป็นไปได้ในการดำเนินธุรกิจในรูปของงบการเงินประเภทต่างๆ จำนวน 15 สถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ 75.00 ตามลำดับ

2.2.5 บันทึกเพิ่มเติมจากผู้นิเทศ

สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนที่ได้เริ่มดำเนินการจัดตั้งศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา ในสถานศึกษาของเขตพื้นที่ภาคเหนือ ตั้งแต่ ปี 2560- 2564 จำนวนทั้งหมด 22 สถานศึกษา ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 มีสถานศึกษาที่มีความประสงค์เข้าร่วมดำเนินการจัดตั้งศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการในสถานศึกษาใหม่ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 จำนวน 1 ศึกษา คือ วิทยาลัยเทคโนโลยีพะเยา และในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 นั้น มีสถานศึกษาเพิ่มเข้ามา จำนวน 3 สถานศึกษา คือ 1) วิทยาลัยอาชีวศึกษานอร์ทฟาง 2) วิทยาลัยเทคโนโลยีไฮเทคเพชรบูรณ์ และ 3) วิทยาลัยเทคโนโลยีสารสนเทศเพชรบูรณ์ จากการนิเทศพบว่า วิทยาลัยเทคโนโลยีพะเยาและวิทยาลัยนอร์ทฟาง นั้นสามารถเริ่มดำเนินการจัดตั้งศูนย์บ่มเพาะและดำเนินการบ่มเพาะให้ผู้เรียนสามารถ

ดำเนินธุรกิจภายในศูนย์บ่มเพาะได้ แต่ยังไม่สามารถดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการได้ครบถ้วนทุกประเด็นตามคู่มือการปฏิบัติงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการ ในส่วนของวิทยาลัยเทคโนโลยีไฮเทคเพชรบูรณ์ และวิทยาลัยเทคโนโลยีสารสนเทศเพชรบูรณ์ นั้นยังไม่สามารถดำเนินจัดตั้งศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการได้ และพบว่า สถานศึกษาอื่นๆ ก็ขับเคลื่อนการดำเนินงานของศูนย์บ่มเพาะซึ่งเป็นไปด้วยความยากลำบาก และบางธุรกิจก็ไม่สามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างต่อเนื่องเนื่องจากในปี พ.ศ. 2563 – 2564 เกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) มีการแพร่ระบาดของโรคอย่างหนัก ซึ่งส่งผลให้ในปีการศึกษา 2564 นั้นสถานศึกษาไม่สามารถเปิดภาคเรียนจัดการเรียนการสอนภายในสถานศึกษาได้ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีวศึกษาภาคเหนือได้มีเทศให้คำปรึกษา แนะนำและช่วยเหลือ สนับสนุนการเริ่มดำเนินการจัดตั้งศูนย์บ่มเพาะ รวมถึงช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการรายใหม่ให้มีความรู้ความเข้าใจในการวางแผนธุรกิจ การผลิต การตลาด และให้คำแนะนำเพื่อให้เกิดการปรับแผนธุรกิจใหม่ให้เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบัน และแนวทางในการส่งเสริมการขาย รูปแบบการดำเนินธุรกิจ หรือกลุ่มเป้าหมายของธุรกิจก็ต้องปรับเปลี่ยน อาจต้องใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาช่วยมากยิ่งขึ้น รูปแบบก็ต้องปรับเปลี่ยนเป็นออนไลน์มากขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนนั้นสามารถดำเนินธุรกิจเป็นผู้ประกอบการได้ต่อไป

ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการนิเทศ

ตารางที่ 15 แสดงผลการประเมินความพึงพอใจต่อการนิเทศการดำเนินการศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ภาคเหนือ (n = 53)

ที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
	ด้านผู้นิเทศ			
1	บุคลิกภาพที่ดีมีความเป็นกัลยาณมิตร	4.72	0.45	มากที่สุด
2	มีความรู้ ความเข้าใจและประสบการณ์เรื่องศูนย์บ่มเพาะฯ	4.53	0.61	มากที่สุด
3	ผู้นิเทศเข้าตรงตามเวลาที่กำหนดไว้ในแผนการนิเทศ	4.62	0.60	มากที่สุด
	ด้านกระบวนการนิเทศ			
4	การวางแผนขั้นตอนการนิเทศอย่างเป็นระบบ	4.47	0.67	มาก
5	การจัดกิจกรรมตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในแผนการนิเทศ	4.51	0.61	มากที่สุด
6	เทคนิควิธีการที่ใช้ในการนิเทศ	4.53	0.70	มากที่สุด
7	ระยะเวลาที่ใช้ในการนิเทศ	4.70	0.50	มากที่สุด
8	รับฟังความคิดเห็นของผู้รับการนิเทศ	4.62	0.63	มากที่สุด
9	เปิดโอกาสให้ผู้รับการนิเทศมีส่วนร่วม	4.60	0.60	มากที่สุด
10	ตอบข้อคำถามให้แนวทางการเสนอแนะตรงประเด็นเข้าใจง่าย	4.45	0.67	มาก
	ด้านผลการนิเทศ			
11	ประโยชน์ที่ได้รับจากการนิเทศ	4.57	0.50	มากที่สุด
12	สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนางานได้	4.55	0.50	มากที่สุด
	ค่าเฉลี่ยโดยรวม	4.57	0.50	มากที่สุด

จากตารางที่ 15 พบว่า ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการนิเทศการดำเนินการศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ภาคเหนือ พบว่า โดยรวมผู้รับการนิเทศมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.57 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านผู้นิเทศได้รับความพึงพอใจต่อบุคลิกภาพที่ดีมีความเป็นกัลยาณมิตรในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.72 ด้านกระบวนการนิเทศได้รับความพึงพอใจต่อระยะเวลาที่ใช้ในการนิเทศในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.70 และด้านผลการนิเทศ ได้รับความพึงพอใจต่อประโยชน์ที่ได้รับจากการนิเทศในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.57 ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผลการดำเนินงาน อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

โครงการนิเทศส่งเสริมการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน เขตภาคเหนือ ประจำปีงบประมาณ 2564 มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อนิเทศสร้างความรู้ความเข้าใจแนวทางการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ตามคู่มือการปฏิบัติงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน 2) เพื่อนิเทศติดตามการดำเนินการศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ในเขตพื้นที่ภาคเหนือ การดำเนินการแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ ขั้นวางแผนการนิเทศ ขั้นปฏิบัติการนิเทศ และขั้นสรุปรายงานผลการนิเทศ ดังนี้กิจกรรมต่อไปนี้

1. ขั้นวางแผนการนิเทศ

กิจกรรมที่ 1 ประชุมเชิงปฏิบัติการวางแผนจัดทำแนวทางในการประเมินผลการดำเนินการศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาของอาชีวศึกษาเอกชน ประจำปีงบประมาณ 2564

2. ขั้นปฏิบัติการนิเทศ

กิจกรรมที่ 2 การนิเทศส่งเสริม สนับสนุน และติดตามการดำเนินการศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ประกอบด้วย 2 กิจกรรม คือ

กิจกรรมที่ 2.1 การประชุมชี้แจง สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ภาคเหนือ

กิจกรรมที่ 2.2 การนิเทศติดตามการดำเนินการศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ภาคเหนือ โดยมีรูปแบบการนิเทศ 2 กิจกรรม คือ

1) กิจกรรมการนิเทศติดตามการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษา จำนวน 13 สถานศึกษา

2) การนิเทศติดตามการดำเนินงานของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน โดยใช้กิจกรรมการประชุมนำเสนอผลการดำเนินงานของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน กลุ่มจังหวัดลำพูน และกลุ่มจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 9 แห่ง

3. ขั้นสรุปผลการนิเทศ สรุปและรายงานผลการนิเทศการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน

กลุ่มเป้าหมาย เป็นผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้เรียน และบุคลากร ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนที่มีศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในเขตพื้นที่ภาคเหนือ และดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปีการศึกษา 2560-2564 จำนวน 22 แห่ง

เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการ ประกอบด้วย แบบประเมินความรู้ความเข้าใจและความพึงพอใจ และแบบนิเทศการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) ค่าความถี่ และค่าร้อยละ

สรุปผลการดำเนินการ

กิจกรรมที่ 1 การประชุมเชิงปฏิบัติการวางแผนจัดทำแนวทางในการนิเทศการดำเนินการศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน

ผลการประชุมเชิงปฏิบัติการวางแผนจัดทำแนวทางในการประเมินผลการดำเนินการศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาของอาชีวศึกษาเอกชน ประจำปีงบประมาณ 2564 เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน พ.ศ. 2564 ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์ โดยใช้โปรแกรมระบบ Microsoft Teams มีผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วย ศึกษานิเทศก์จากหน่วยศึกษานิเทศก์ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีวศึกษาภาค และนักวิชาการจากสำนักบริหารการอาชีวศึกษาเข้าร่วมประชุมวางแผนจัดทำแนวทางในการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนร่วมกันจำนวน 21 คน พบว่า จากการจากการดำเนินการโครงการจัดตั้งศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ประจำปีงบประมาณ 2563 ที่ผ่านมา ยังมีสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนจำนวนมากที่ยังไม่ได้รับการสนับสนุนการดำเนินการจัดตั้งศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษา ดังนั้นที่ประชุมได้ให้ข้อเสนอแนะให้เพิ่มการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการดำเนินการจัดตั้งศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนให้มากขึ้น รวมทั้งให้ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีวศึกษาภาค นิเทศส่งเสริมให้คำแนะนำช่วยเหลือ ติดตามให้สถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติงานของศูนย์บ่มเพาะฯ รวมถึงการขอเข้ารับการประเมินตามเกณฑ์การประเมินของ ศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา ซึ่งในการวางแผนนิเทศร่วมกันในครั้งนี้ ได้ออกแบบกิจกรรม เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการตามคู่มือการปฏิบัติงาน และกิจกรรมการนิเทศส่งเสริม สนับสนุนและติดตามการดำเนินงาน โดยออกแบบเครื่องมือในการนิเทศการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน เพื่อนำผลจากการนิเทศมาสรุปรายงานผลการดำเนินงานร่วมกันทั้ง 5 ภาค

กิจกรรมที่ 2 การนิเทศส่งเสริม สนับสนุน และติดตามการดำเนินงานของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน

กิจกรรมที่ 2.1 การประชุมชี้แจงสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ภาคเหนือ ประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์ โดยใช้โปรแกรมระบบ Microsoft Teams เมื่อวันที่ 5-19 กรกฎาคม 2564 โดยมีสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในภาคเหนือเข้าร่วมประชุม จำนวน 22 แห่ง ผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และนักเรียน นักศึกษา จำนวน 98 คน ผู้เข้าร่วมประชุมส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง คิดเป็นร้อยละ 58.16 และเป็นเพศชาย ร้อยละ 41.84 ด้านประสบการณ์ในการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะฯ ส่วนใหญ่มีประสบการณ์น้อยกว่า 1 ปี คิดเป็นร้อยละ 36.73 รองลงมาคือประสบการณ์ 1-2 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.65 และประสบการณ์ 3-4 ปี คิดเป็นร้อยละ 26.53 โดยผู้ที่เข้าร่วมประชุมนั้นมีสถานตำแหน่งเป็นครูผู้สอน

เป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 42.86 รองลงมาคือ ครูที่ปรึกษาธุรกิจศูนย์บ่มเพาะฯ ร้อยละ 23.47 และ หัวหน้าศูนย์บ่มเพาะฯ ร้อยละ 12.24 ซึ่งผู้เข้าร่วมประชุมโดยส่วนใหญ่เป็นกลุ่มจังหวัด เชียงใหม่ คิดเป็นร้อยละ 31.63 รองลงมาคือ กลุ่มจังหวัดเชียงราย กลุ่มจังหวัดลำพูน คิดเป็นร้อยละ 16.33 และกลุ่มจังหวัดพิษณุโลก คิดเป็นร้อยละ 10.20 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมประชุม พบว่า โดยรวมผู้เข้าร่วมประชุมมีความพึงพอใจและมีความรู้ความเข้าใจในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.44 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความพึงพอใจและมีความรู้ความเข้าใจมากที่สุด ในสามอันดับ คือ บุคลิกภาพที่ดี มีความเป็นกัลยาณมิตร ค่าเฉลี่ย 4.69 รองลงมา แนวทางการนิเทศติดตามผลการดำเนินงาน ค่าเฉลี่ย 4.56 และสามารถนำความรู้ไปถ่ายทอดแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องได้ มีค่าเฉลี่ย 4.55 จากการเข้าร่วมประชุมดังกล่าว สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนมีความสนใจได้จัดทำโครงการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนด้านการส่งเสริมเป็นผู้ประกอบการรายใหม่ เพื่อขอรับการส่งเสริมสนับสนุนงบประมาณ จำนวน 9 สถานศึกษาฯ ละ 5,000 บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 45,000 บาท (สี่หมื่นห้าพันบาทถ้วน)

กิจกรรมที่ 2.2 การนิเทศติดตามการดำเนินการศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ภาคเหนือ จำนวน 22 แห่ง

ผลการนิเทศ พบว่า มีผู้เข้ารับการนิเทศทั้งหมด 98 คน ส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง คิดเป็นร้อยละ 58.76 ที่เหลือเป็นชาย ร้อยละ 41.24 โดยส่วนใหญ่ทำหน้าที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา และครูที่ปรึกษาธุรกิจศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการ คิดเป็นร้อยละ 26.80 รองลงมาเป็นครูผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 19.59 และหัวหน้าศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา คิดเป็นร้อยละ 18.56 จากการนิเทศการดำเนินงาน ศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน พบว่า สถานศึกษาที่มีการดำเนินการบ่มเพาะผู้เรียนตามกระบวนการเริ่มจากการดำเนินการประชาสัมพันธ์รับสมัครผู้เรียนที่มีความสนใจเข้ารับการพัฒนาจนสามารถได้ดำเนินการประกอบธุรกิจ โดยภาพรวมแล้ว คิดเป็นร้อยละ 61.79 และคิดเป็นร้อยละ 100.00 จำนวน 5 แห่ง รองลงมาคือ ร้อยละ 64.00, 60.00 และ 56.00 ธุรกิจที่ดำเนินการในสถานศึกษาส่วนใหญ่เป็นธุรกิจประเภทการพาณิชย์ คิดเป็นร้อยละ 76.36 รองลงมาคือ ประเภทบริการ ร้อยละ 21.82 และประเภทการเกษตร ร้อยละ 1.82 สถานศึกษาที่สามารถพัฒนาศักยภาพผู้เรียนให้เป็นผู้ประกอบการสามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างต่อเนื่อง ร้อยละ 100.00 จำนวน 8 สถานศึกษา รองลงมาสามารถดำเนินการได้ร้อยละ 66.67 จำนวน 3 สถานศึกษา และสามารถดำเนินการคิดเป็นร้อยละ 50.00 จำนวน 2 สถานศึกษา และยังไม่สามารถดำเนินการได้ จำนวน 2 สถานศึกษา

ผลการนิเทศด้านศักยภาพศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา สถานศึกษาดำเนินการจัดตั้งศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา โดยสถานศึกษามีความพร้อมสามารถดำเนินการได้มากที่สุด ในประเด็น มีแผนภูมิตามโครงสร้างการบริหารงานของศูนย์บ่มเพาะฯ มีคณะกรรมการดำเนินการ ครบถ้วนตามโครงสร้างที่กำหนด และได้การดำเนินการประชุมชี้แจงเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพศูนย์บ่มเพาะฯ และการจัดประกวดแผนธุรกิจ จำนวน 18 สถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ 90.00 รองลงมามีสำนักงานและป้ายศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา มีความพร้อมด้านวัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ พื้นที่บริการ มี

การประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการต่อศูนย์บ่มเพาะฯ มีรายงานข้อมูลของศูนย์บ่มเพาะฯ งบประมาณ ข้อมูลผู้เรียน ผู้เข้ารับการอบรม ข้อมูลธุรกิจ สมบูรณ์ ครบถ้วน ต่อเนื่อง ตามระยะเวลาที่กำหนด จำนวน 17 สถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ 85.00 และสถานศึกษาจัดทำแผนและปฏิทินการปฏิบัติงานประจำปี ของศูนย์บ่มเพาะฯ กำหนดการพัฒนาศักยภาพศูนย์บ่มเพาะฯ และผู้เรียนในมาตรฐานการอาชีวศึกษา แผนพัฒนาสถานศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา มีการรายงานสรุปผลและเผยแพร่ผลการดำเนินงาน 3 ช่องทางขึ้นไปนั้น มีทั้งหมด จำนวน 16 สถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ 80.00

ผลการนิเทศด้านการดำเนินการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน สามารถดำเนินการได้มากที่สุดในการประเด็นการส่งเสริมการประกอบธุรกิจ ตามแผนธุรกิจของกลุ่มผู้เรียน และมีการนิเทศ ติดตามการดำเนินงานตามแผนธุรกิจ จำนวน 18 สถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ 90.00 รองลงมาเป็นประเด็นการพัฒนาผู้เรียนด้านการอบรมเป็นผู้ประกอบการ การเขียนแผนธุรกิจและสรุปรายงานผลการพัฒนา ตามกระบวนการทำงานรูปแบบ PDCA โดยบุคคลภายนอกและภายในสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพ ความเป็นไปได้ และการคัดเลือกแผนธุรกิจ ตามเกณฑ์ประเมินที่กำหนด มีการดำเนินงานตามแผนธุรกิจเดิม หรือต่อยอดธุรกิจเดิม โดยมีหลักฐานการดำเนินงานที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม พัฒนาธุรกิจของศูนย์บ่มเพาะฯ ในสถานศึกษาจนเป็นแหล่งการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพผู้เรียน ครู หรือประชาชนที่สนใจ จำนวน 17 สถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ 85.00 และสามารถดำเนินงานตามแผนธุรกิจใหม่ โดยมีหลักฐานการดำเนินงานที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม จำนวน 16 สถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ 80.00

ผลการนิเทศด้านผลสัมฤทธิ์ของการบ่มเพาะผู้เรียนสู่การเป็นผู้ประกอบการ สถานศึกษาสามารถดำเนินการได้มากที่สุดในการประเด็น ผู้เรียนที่ได้ประกอบธุรกิจระหว่างเรียน หลังจากได้เข้าร่วมโครงการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนในสถานศึกษาอาชีวศึกษา จำนวน 17 สถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ 85.00 รองลงมาคือ ผู้สำเร็จการศึกษาที่ผ่านการบ่มเพาะจากศูนย์บ่มเพาะฯ สามารถเป็นเจ้าของธุรกิจ จำนวน 16 สถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ 80.00 และสามารถจัดทำรายงานวิเคราะห์ความยั่งยืนของธุรกิจ ในประเด็นการดำเนินธุรกิจในปัจจุบัน แผนการตลาดในอนาคต จัดทำรายงานวิเคราะห์ความยั่งยืนและ ความเป็นไปได้ในการดำเนินธุรกิจ ในรูปของงบการเงินประเภทต่างๆ จำนวน 15 สถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ 75.00

ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการนิเทศการดำเนินการศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ภาคเหนือ พบว่า ความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.57 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านผู้นิเทศซึ่งได้รับความพึงพอใจต่อบุคลิกภาพที่ดีมีความเป็นกัลยาณมิตรของผู้นิเทศ มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.72 ด้านกระบวนการนิเทศได้รับความพึงพอใจต่อระยะเวลาที่ใช้ในการนิเทศในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.70 และด้านผลการนิเทศ ได้รับความพึงพอใจต่อประโยชน์ที่ได้รับจากการนิเทศในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.57

อภิปรายผล

จากการดำเนินโครงการนิเทศส่งเสริมการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน เขตภาคเหนือ นั้น โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการ นิเทศส่งเสริมการจัดกิจกรรมศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน สนับสนุนผู้ประกอบการที่มีศักยภาพและความพร้อมให้ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และสรุปรายงานผลการนิเทศส่งเสริมการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน โดยกิจกรรมที่ 1 นั้นเป็นการวางแผนจัดทำแนวทางการนิเทศร่วมกันทั้ง 5 ภาค โดยได้นำผลจากการนิเทศในปีที่ผ่านมา นำข้อมูลที่ได้จากการนิเทศมาวิเคราะห์ พบว่า คู่มือในการปฏิบัติงานของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนนั้น ต้องมีการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาเอกชน และสอดคล้องกับคู่มือการปฏิบัติงานของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาของภาครัฐ ซึ่งมีการปรับปรุงให้ทันกับสถานการณ์ของเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยีปัจจุบัน (คู่มือการปฏิบัติงาน ศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา (ปรับปรุง กันยายน 2563) สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2563) และการวางแผนการนิเทศร่วมกัน นั้น เป็นสิ่งสำคัญต่อการส่งเสริมการขับเคลื่อนให้สถานศึกษานั้นสามารถดำเนินการจัดตั้งศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถพัฒนาศักยภาพให้ผู้เรียนเป็นผู้ประกอบการ และส่งเสริมสนับสนุน ผู้ประกอบการที่มีศักยภาพและมีความพร้อมให้ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สามารถดำเนินธุรกิจได้ในอนาคต

ผลจากการประชุมชี้แจงสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ภาคเหนือ ผู้เข้าร่วมประชุมมีความพึงพอใจ และมีความรู้ความเข้าใจในระดับมาก มีความพึงพอใจต่อบุคลิกภาพของผู้ให้พื้นที่ที่มีความเป็นกัลยาณมิตร มีความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการนิเทศส่งเสริมการดำเนินงานของศูนย์บ่มเพาะ และสามารถนำความรู้ไปถ่ายทอดแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องได้ จากการเข้าร่วมประชุมดังกล่าว สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนมีความสนใจได้จัดทำโครงการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนด้านการส่งเสริมเป็นผู้ประกอบการรายใหม่เพื่อขอรับการส่งเสริมสนับสนุนงบประมาณ จำนวน 9 สถานศึกษาๆ ละ 5,000 บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 45,000 บาท (สี่หมื่นห้าพันบาทถ้วน)

ผลจากการนิเทศการดำเนินศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ภาคเหนือ พบว่า ด้านศักยภาพศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา ด้านการดำเนินการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน สถานศึกษาที่ดำเนินการจัดตั้งศูนย์บ่มเพาะมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2560 เป็นต้นมา มีความพร้อม และได้พัฒนาศูนย์บ่มเพาะที่มีศักยภาพในการบ่มเพาะให้ผู้เรียนสามารถเป็นผู้ประกอบการได้ สามารถขับเคลื่อนการดำเนินการบ่มเพาะผู้ประกอบการได้ แต่ไม่เป็นไปตามห้วงเวลาและไม่สามารถดำเนินการได้เต็มศักยภาพของศูนย์บ่มเพาะ สถานศึกษาบางแห่งไม่สามารถดำเนินการบ่มเพาะผู้เรียนให้ผู้ประกอบการได้ตามกระบวนการบ่มเพาะของศูนย์บ่มเพาะ เช่น การคัดเลือกนักเรียนนักศึกษาที่มี

ความสนใจเข้าร่วมโครงการในศูนย์บ่มเพาะ การพัฒนาศักยภาพผู้เรียนด้านการเขียนแผนธุรกิจ การให้วิทยากรจากภายนอกมาให้ความรู้ รวมถึงการได้ไปศึกษาดูงานธุรกิจที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น เนื่องจากสถานศึกษาที่เริ่มดำเนินการในปีการศึกษา 2563 และปีการศึกษา 2564 นั้นเกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) มีการแพร่ระบาดของโรคอย่างหนัก ซึ่งส่งผลให้ในปีการศึกษา 2564 นั้นสถานศึกษาไม่สามารถเปิดภาคเรียนจัดการเรียนการสอนภายในสถานศึกษาได้ตามปกติ ดังนั้นทำให้สถานศึกษาไม่สามารถจัดกิจกรรมและขับเคลื่อนการดำเนินงานของศูนย์บ่มเพาะได้ตามระยะเวลาปฏิทินการปฏิบัติงาน ส่งผลให้มีสถานศึกษาไม่ได้จัดทำโครงการเพื่อขอรับงบประมาณในการสนับสนุน แต่ก็ได้ดำเนินการขับเคลื่อนการดำเนินงานของศูนย์บ่มเพาะแบบค่อยเป็นค่อยไป โดยได้รับการนิเทศให้คำแนะนำช่วยเหลือ มีการปรับเปลี่ยนแผนธุรกิจภายในศูนย์บ่มเพาะ เพื่อให้สามารถดำเนินธุรกิจไปได้อย่างต่อเนื่อง ดังนั้นปัจจัยด้านงบประมาณในการสนับสนุนการดำเนินการศูนย์บ่มเพาะ และการนิเทศส่งเสริมจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญในการขับเคลื่อนให้เกิดความสำเร็จในการดำเนินงานของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา ตรงกับงานวิจัยของจารุณี วงศ์ลิ้มปิยะรัตน์ และวชิระ รอดรวย (2560) ได้กล่าวไว้ว่า ปัจจัยนำเข้า ปัจจัยด้านหน่วยงานการสนับสนุน ปัจจัยด้านด้านการสนับสนุนด้านการบริการทั่วไป เป็นปัจจัยเกื้อหนุน แต่มีปัจจัยนำเข้าในแง่ของผู้เข้ารับการบ่มเพาะ งบประมาณสนับสนุนการดำเนินงาน การสนับสนุนด้านการเงินและการลงทุนที่เป็นปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของหน่วยบ่มเพาะวิสาหกิจ อย่างไรก็ตามลักษณะการดำเนินงานของหน่วยบ่มเพาะวิสาหกิจของสถาบันอุดมศึกษาสามารถเป็นกลไกสำคัญในการช่วยเร่งความสำเร็จของผู้ประกอบการในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ไทย และผลการนิเทศด้านผลสัมฤทธิ์ของการบ่มเพาะผู้เรียนสู่การเป็นผู้ประกอบการ พบว่า ผู้เรียนหรือผู้สำเร็จการศึกษาที่ได้เข้าร่วมโครงการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนในสถานศึกษาอาชีวศึกษา ผ่านการบ่มเพาะจากศูนย์บ่มเพาะฯ สามารถประกอบธุรกิจระหว่างเรียน ได้เรียนรู้การจัดทำรายงาวิเคราะห์ความยั่งยืนของธุรกิจ ความเป็นไปได้ในการดำเนินธุรกิจ ในรูปของงบการเงินประเภทต่างๆ การดำเนินธุรกิจในปัจจุบัน แผนการตลาดในอนาคต สามารถเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ การใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์ การประเมินความเสี่ยง รวมถึงการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น จนประสบผลสำเร็จเป็นเจ้าของธุรกิจและสามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างยั่งยืน ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับ สมชาย เจือจาน (2561) ได้ศึกษาแนวทางการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงผ่านบทเรียนความสำเร็จจากการดำเนินงานของศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจเพื่อการศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้กล่าวไว้ว่า การส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาดำเนินงานในรูปของคณะกรรมการดำเนินงาน โดยปฏิบัติตามคู่มือศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจเพื่อการศึกษา มีการจัดประชุมฝึกอบรมให้ความรู้ภาคทฤษฎีจากวิทยากรภายในและภายนอกสถาบัน ฝึกปฏิบัติการทำแผนธุรกิจดำเนินงานตามแผนธุรกิจและแผนการตลาดในการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ ครูที่ปรึกษามีหน้าที่กำกับและให้ความช่วยเหลือในการดำเนินกิจกรรม เพื่อผสมผสานความรู้กับการปฏิบัติเข้าด้วยกัน เน้นการเรียนรู้ในสภาพจริง โดยนำนักศึกษาไปศึกษาดูงาน ณ สถานประกอบการ กลุ่มนักศึกษาที่ชนะเลิศในการประกวดแผนธุรกิจได้รับโอกาสศึกษาดูงาน ณ สถานประกอบการในต่างประเทศ มีการประเมินผลการดำเนินงานเพื่อ

นำผลสู่การปรับปรุงในการปฏิบัติ ปัจจัยที่มีผลให้การดำเนินงานจนประสบความสำเร็จคือ ความสามารถในการกำกับกิจกรรมจนนำไปสู่การสร้างผลิตภัณฑ์ในรูปของนวัตกรรม จนได้รับการยอมรับทางการตลาด และการบริหารจัดการที่ดี บ่งบอกถึงการทำงานเป็นทีมเพื่อนำไปสู่การใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสมในภาคการผลิตและการตลาด การสร้างความร่วมมือจากเครือข่ายการทำงาน รวมทั้งความพร้อมของสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ สถานที่และงบประมาณ ในมุมมองของนักศึกษา พบว่า ก่อนเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา มีความคาดหวังต่อการมีรายได้จากการทำกิจกรรม และต้องการเรียนรู้การบริหารจัดการ ภายหลังสิ้นสุดกิจกรรม นักศึกษามีพึงพอใจกับการมีรายได้และประสบการณ์ที่ได้รับ มีแรงบันดาลใจในการประกอบอาชีพอิสระ มีความสนใจที่จะเริ่มต้นการประกอบธุรกิจส่วนตัว

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้บริหารสถานศึกษา มีส่วนสำคัญในการสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์บ่มเพาะให้เป็นรูปธรรมทั้ง ด้านงบประมาณ อุปกรณ์การทำงาน เครื่องมือ อุปกรณ์การสื่อสาร สถานที่การปฏิบัติงาน ห้องปฏิบัติการ ห้องอบรม ห้องบ่มเพาะ และสนับสนุนงบประมาณสำหรับการศึกษาดูงาน การสนับสนุนบุคลากร เจ้าหน้าที่ ให้ปฏิบัติหน้าที่ในศูนย์บ่มเพาะ ให้ทุกภาคส่วนในสถานศึกษาสนับสนุนประชาสัมพันธ์การดำเนินของศูนย์บ่มเพาะ และจัดให้มีพื้นที่ในการจัดทำเว็บไซต์ของศูนย์บ่มเพาะเพื่อเผยแพร่ ความรู้ ผลงาน องค์ความรู้ทางด้านธุรกิจต่อไป

2. หัวหน้าศูนย์บ่มเพาะ ครูที่ปรึกษาธุรกิจ และผู้เรียน ควรได้รับการอบรมพัฒนาให้มีความรู้ใหม่ๆ แนวทางการดำเนินธุรกิจแนวใหม่ให้ทันสมัยตามยุคและตามสถานการณ์เหตุการณ์เศรษฐกิจปัจจุบัน ตลอดจนการวิเคราะห์แนวโน้มธุรกิจหรืออาชีพในอนาคต รวมถึงพัฒนาศูนย์บ่มเพาะอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง ส่งเสริมการนิเทศติดตามทั้งภายในและภายนอกอย่างต่อเนื่อง

3. การดำเนินการธุรกิจของผู้เรียนควรเกิดจากแนวคิดและความสนใจความต้องการความถนัดของผู้เรียนเป็นหลัก ครูที่ปรึกษาธุรกิจตลอดจนผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้คอยให้ความอำนวยความสะดวก กำกับดูแลให้คำแนะนำปรึกษา

ข้อเสนอแนะการดำเนินการในครั้งต่อไป

1. ปรับปรุงคู่มือการปฏิบัติงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน
2. จัดทำคู่มือการประเมินศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา
3. จัดอบรมให้ความรู้ผู้ที่เป็นคณะกรรมการในการประเมินศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา
4. การจัดกิจกรรมส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้เรียนได้คิดค้นและสร้างนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ โครงการวิทยาศาสตร์ งานวิจัย เพื่อนำมาดำเนินธุรกิจ ต่อยอดเชิงพาณิชย์ ด้านสินค้า/บริการ

บรรณานุกรม

- ขวัญภา วงศ์ไพศาลศิริกุล. (2558) กระบวนการพัฒนาผู้ประกอบการในโครงการหน่วยบ่มเพาะวิสาหกิจมหาวิทยาลัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง. รมยสาร ปีที่ 13 ฉบับที่ 1 (มกราคม – เมษายน) 2558
- จารุณี วงศ์ลิ้มปิยะรัตน์ และ วชิระ รอดตรวย. (2560) ปัจจัยเกื้อหนุนและอุปสรรคต่อการดำเนินงานของหน่วยบ่มเพาะวิสาหกิจ ในสถาบันอุดมศึกษาของประเทศไทย. วารสารวิจัยและพัฒนา มจร. ปีที่ 40 ฉบับที่ 4 ตุลาคม - ธันวาคม 2560
- เจิดฤดี ชินเวโรจน์. (2562) การพัฒนาระบบการขับเคลื่อนศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา. วารสารวิจัยและนวัตกรรมกรรมการอาชีวศึกษา ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2562
- ชลณา ม่วงหวาน. (2564) รายงานการนิเทศเพื่อส่งเสริมความสามารถของครูในการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะแห่งศตวรรษที่ 21. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ
- ทิพวรรณ ถาวรโชติ. (2564) รูปแบบการนิเทศด้วยเครือข่ายความร่วมมือเพื่อส่งเสริมประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์เสนอบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยนเรศวร สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
- วรมรรณ นามวงศ์. (2562) คุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการของเจ้าของธุรกิจค้าปลีกที่เข้าร่วมโครงการธงฟ้าประชารัฐ กรณีศึกษา : พื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย. วารสารบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน 2562
- สมชาย เจือจาน. (2561) แนวทางการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. วารสารวิทยาลัยดุสิตธานี ปีที่ 12 ฉบับที่ 2 เดือนพฤษภาคม - สิงหาคม 2561
- อุราเพ็ญ ยิ้มประเสริฐ และกิตติภพ ต้นสุวรรณ. (2559) การสร้างจิตวิญญาณของการเป็นผู้ประกอบการด้วยรูปแบบการศึกษาจากการปฏิบัติงานจริง. วารสารปัญญาภิวัฒน์ ปีที่ 8 ฉบับพิเศษ ประจำเดือนสิงหาคม 2559
- Jaichansukkit. 2015 (อ้างใน พรรณสิยา นิธิกิตติสุขเกษม, 2561) โมเดลความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของผู้เรียนในโครงการศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจเพื่อการศึกษา. วารสารวิชาการบริหารธุรกิจ สมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ปีที่ 7 ฉบับที่ 1 ประจำเดือนมกราคม-มิถุนายน 2561
- Miller, 1983; Miller & Friesen, 1982 Lumpkin & Dess, 1996. (อ้างใน ชนัญญา สุขสมวัฒน์, 2563) แนวทางการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการของนักเรียน : คราวด์ซอร์สซิง. วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา OJED, Vol. 15, No. 2, 2020

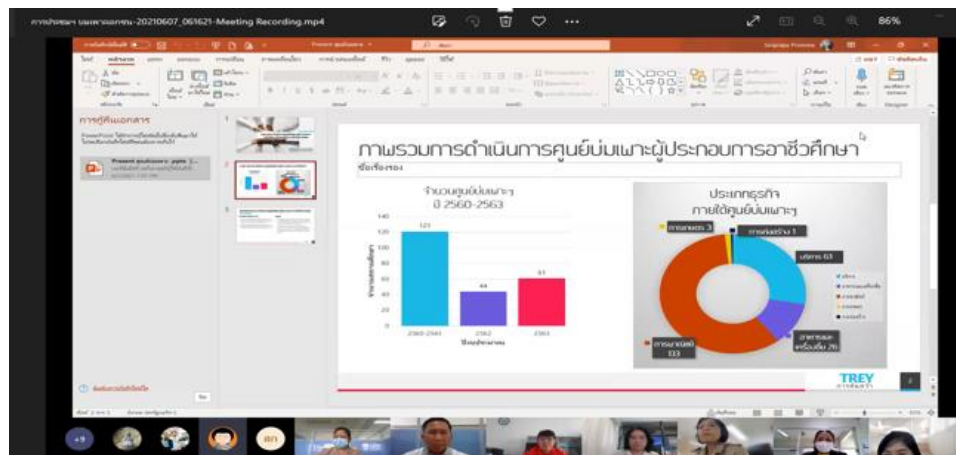
ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ภาพประกอบ

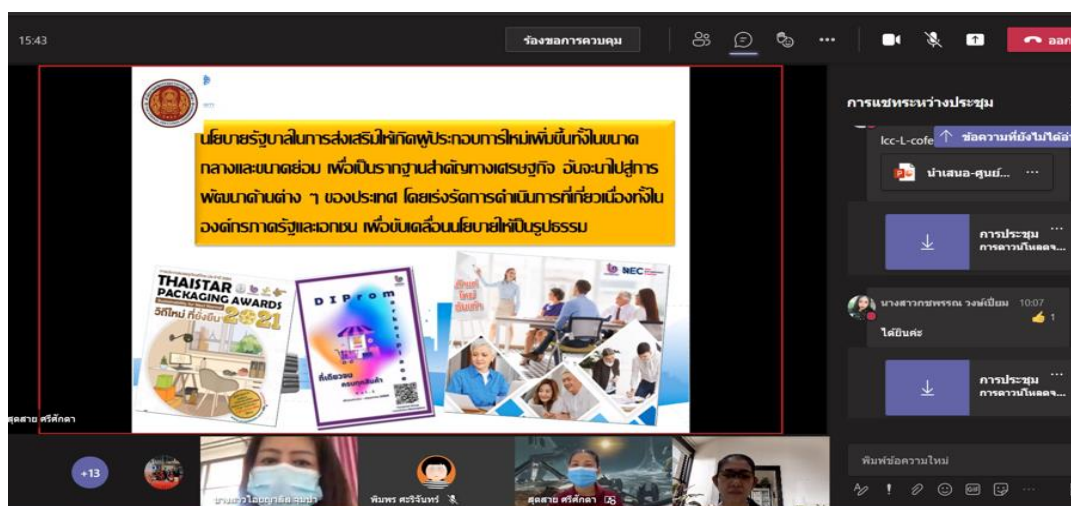
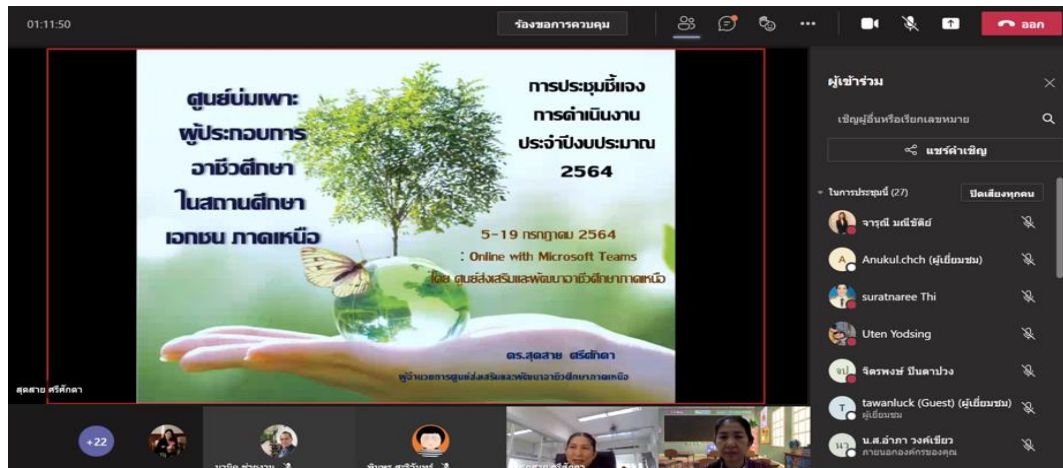
- ภาพการประชุมเชิงปฏิบัติการวางแผนจัดทำแนวทางในการนิเทศการดำเนินการศูนย์ปมเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาของอาชีวศึกษาเอกชน ประจำปีงบประมาณ 2564
- ภาพการประชุมชี้แจงสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์ปมเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ภาคเหนือ
- ภาพการนิเทศการดำเนินการศูนย์ปมเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ภาคเหนือ

ประชุมเชิงปฏิบัติการวางแผนจัดทำแนวทางในการนิเทศการดำเนินการศูนย์บ่มเพาะ
 ผู้ประกอบการอาชีวศึกษาของอาชีวศึกษาเอกชน ประจำปีงบประมาณ 2564
 วันที่ 7 มิถุนายน พ.ศ. 2564 ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์ โดยใช้โปรแกรม Microsoft Teams
 โดยความร่วมมือของสำนักบริหารการอาชีวศึกษาเอกชน หน่วยศึกษานิเทศก์ และ
 ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีวศึกษาภาค 5 ภาค

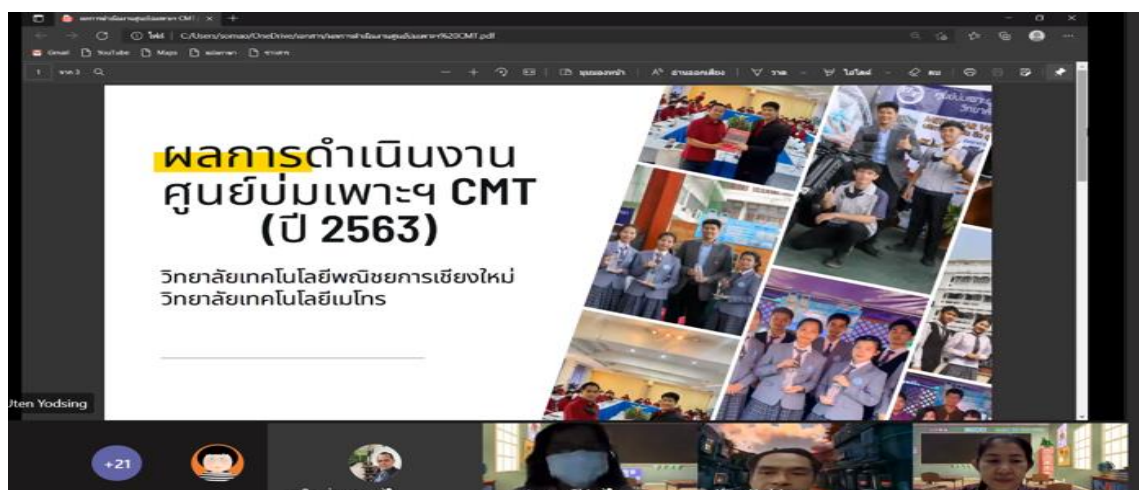
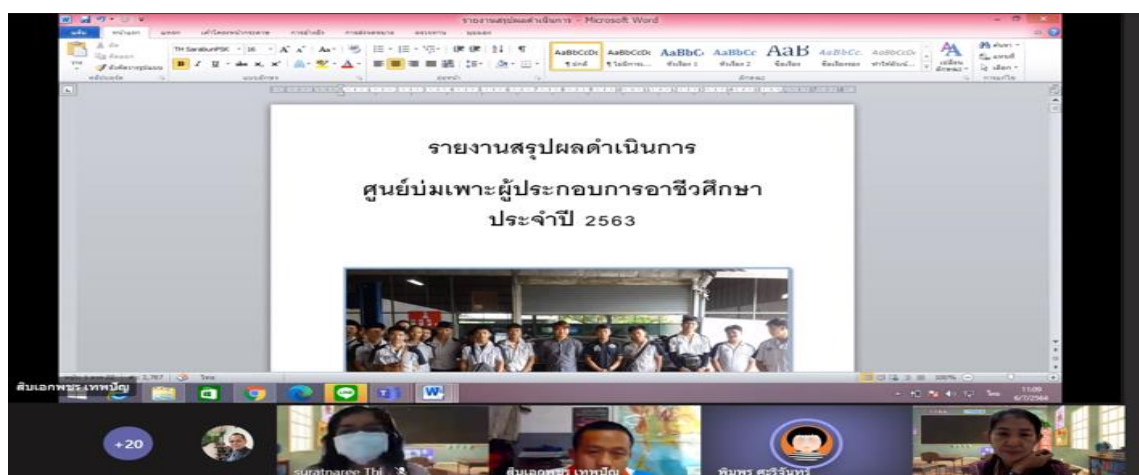

แผนการนิเทศติดตามภาพรวม		
การดำเนินงาน/3-๕-๖	กิจกรรม	ผู้เกี่ยวข้อง
1. ประชุมปฏิบัติการชี้แจงแนวทางการดำเนินงาน (7 มี.ย. 64)	- จัดทำแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน - จัดทำแผนการดำเนินการกิจกรรมของศูนย์บ่มเพาะ	คณะกรรมการระดับภาค คณะกรรมการระดับภาค
2. ประชุมชี้แจงสถานศึกษา (เขตภาคกลาง)	- จัดทำเกณฑ์/แนวทางการนิเทศติดตามประเมินผลการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะ	สถานศึกษาอาชีวศึกษาภาคกลาง ภาคกลาง
3. ดำเนินการนิเทศติดตาม	- นิเทศติดตามการดำเนินงาน/รวบรวมข้อมูล/วิเคราะห์ข้อมูล - จัดทำรายงานผลการนิเทศ (4 สัปดาห์)	คณะกรรมการระดับภาค ศึกษานิเทศก์
4. ประชุมปฏิบัติการสรุปผลรายงานผล (26-27 ส.ย. 64)	- วิเคราะห์ข้อมูล/สรุปผลการดำเนินงาน - จัดทำรายงานสรุปผล สอศ.	คณะกรรมการระดับภาค ศึกษานิเทศก์

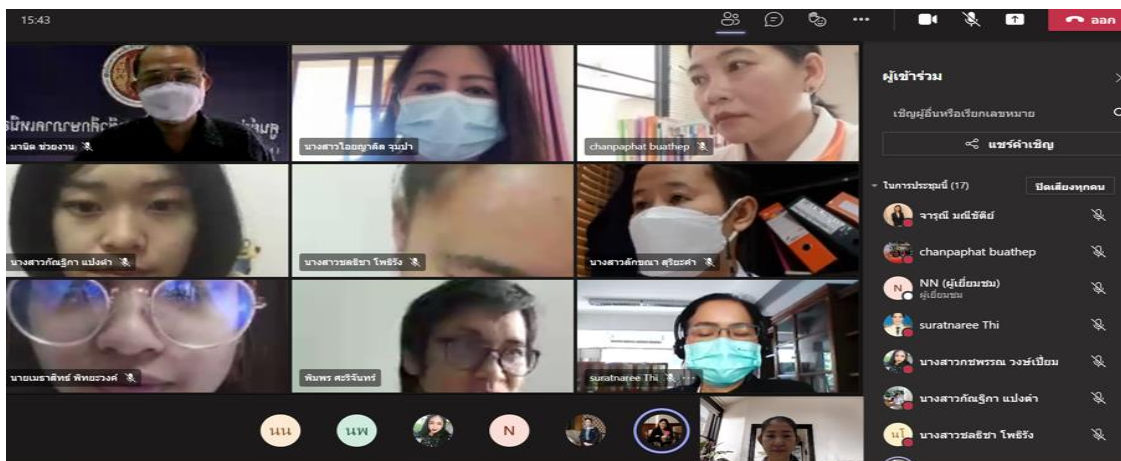
การประชุมชี้แจงสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการ
อาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ภาคเหนือ
วันที่ 5-19 กรกฎาคม 2564 ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์ โดยใช้โปรแกรม Microsoft Teams

การประชุมชี้แจงสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการ
อาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ภาคเหนือ
วันที่ 5-19 กรกฎาคม 2564 ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์ โดยใช้โปรแกรม Microsoft Teams

การประชุมชี้แจงสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการ
อาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ภาคเหนือ
วันที่ 5-19 กรกฎาคม 2564 ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์ โดยใช้โปรแกรม Microsoft Teams

การนิเทศการดำเนินการศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา
ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ภาคเหนือ
ระหว่างวันที่ 7-23 มีนาคม 2565

วิทยาลัยอาชีวศึกษาวิริยาลัยนครสวรรค์

วิทยาลัยอาชีวศึกษากักดีพัฒนวิชาการและเทคโนโลยี

วิทยาลัยเทคโนโลยีไฮเทคเพชรบูรณ์

การนิเทศการดำเนินการศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา
ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ภาคเหนือ
ระหว่างวันที่ 7-23 มีนาคม 2565

วิทยาลัยเทคโนโลยีสารสนเทศเพชรบูรณ์

วิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจพิษณุโลก

วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตรดิตถ์

การนิเทศการดำเนินการศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา
ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ภาคเหนือ
ระหว่างวันที่ 7-23 มีนาคม 2565

วิทยาลัยอาชีวศึกษาแม่สาย

วิทยาลัยเทคโนโลยีกรุงธนเชียงรายไทย-เยอรมัน

วิทยาลัยเทคโนโลยีวิภูธรบริหารธุรกิจ

การนิเทศการดำเนินการศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา
ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ภาคเหนือ
ระหว่างวันที่ 7-23 มีนาคม 2565

วิทยาลัยอาชีวศึกษาพาณิชย์การเชียงราย

วิทยาลัยเทคโนโลยีไชยพันธ์พงษ์

วิทยาลัยเทคโนโลยีพะเยา

วิทยาลัยอาชีวศึกษานอร์ทผาง

การนิเทศการดำเนินงานของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษา
เอกชน โดยใช้กิจกรรมการประชุมนำเสนอผลการดำเนินงานของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการ
อาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน กลุ่มจังหวัดลำพูน และกลุ่มจังหวัดเชียงใหม่
วันศุกร์ที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๕ ณ โรงแรมอโมร่า ท่าแพ จังหวัดเชียงใหม่

รายชื่อธุรกิจที่ได้มีการดำเนินการภายใต้ศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน				
ที่	สถานศึกษา	ธุรกิจเดิม	ธุรกิจใหม่	ธุรกิจที่มีการดำเนินการต่อเนื่อง
1.	วิทยาลัยอาชีวศึกษาภักดี พาณิชย์การและเทคโนโลยี	1. ธุรกิจกาแฟ Pakdee Cafe 2. ธุรกิจเบเกอรี่และขนมไทย	1. ธุรกิจ บริการ car care center	1. ธุรกิจกาแฟ Pakdee Cafe 2. ธุรกิจเบเกอรี่และขนมไทย
2.	วิทยาลัยเทคโนโลยีกรุงธน เชียงใหม่-เยอรมัน	1. K tech คาร์แคร์ 2. ธุรกิจผลิตภัณฑ์บำรุงรักษา รถยนต์ 3. ธุรกิจพอเพียงเลี้ยงชีพได้	1. ไอศกรีมคาเฟ่	1. K tech คาร์แคร์
3.	วิทยาลัยอาชีวศึกษาแม่สาย	1. ร้านขายน้ำ “อัญชัญ” 2. ร้านสหกรณ์ MVC 3. จำหน่ายชุดพื้นเมือง 4. ธุรกิจร้านคอมพิวเตอร์ BC-design	1. MVC guest house 2. 3 SU souvenir	1. ร้านขายน้ำ “อัญชัญ” 2. ร้านสหกรณ์ MVC 3. จำหน่ายชุดพื้นเมือง 4. ธุรกิจร้านคอมพิวเตอร์ BC- design
4.	วิทยาลัยอาชีวศึกษาพาณิชย์ การเชียงราย	1. ร้านเฟรนฟราย 2. Beauty Marketing 3. Mini 7-11	1. Mini cafe'toorism	1. ร้านเฟรนฟรายชีส 2. Beauty Marketing
5.	วิทยาลัยเทคโนโลยี บริหารธุรกิจทวิเอสซี อินเตอร์เนชั่นแนล	1. ร้านค้าจำหน่ายสินค้าอุปโภค บริโภค 2. ร้านอาหารตามสั่ง 3. การผลิตและจำหน่ายสินค้า เกษตรและการปศุสัตว์ 4. ธุรกิจขายน้ำดื่ม	-	-
6.	วิทยาลัยเทคโนโลยีเมโทร	1. บริการล้าง อัด ฉีด Matro car wash 2. บริการล้างเครื่องปรับอากาศ	-	1. บริการล้าง อัด ฉีด Matro car wash 2. บริการล้างเครื่องปรับอากาศ
7	วิทยาลัยอาชีวศึกษาจันทร์ รี	1. นวดสปา 2. ขนมเบเกอรี่	1. ลูกประคบ	2. ขนมเบเกอรี่
8.	วิทยาลัยเทคโนโลยี พาณิชย์การเชียงใหม่	1. ธุรกิจน้ำดื่ม CMT		1. ธุรกิจน้ำดื่ม CMT
9.	วิทยาลัยเทคโนโลยีพายัพ และบริหารธุรกิจ	1. ร้านหวานหวาน 2. ร้านกาแฟต้าเป้ง 3. ร้านโปรชนียไทย	1. ศูนย์ติดตั้งโซล่าเซลล์ เพื่องานเกษตร 2. ศูนย์จำหน่ายสินค้า นวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์คน รุ่นใหม่ 3. ร้านล้างรถและซ่อม บำรุงเบื้องต้น	1. ร้านหวานหวาน 2. ร้านกาแฟต้าเป้ง 3. ร้านโปรชนียไทย
10.	วิทยาลัยเทคโนโลยีโปลิ เทคนิคลานนา เชียงใหม่	1. SALUEM-SA-LEU CAFE 2. POLY POWERAIR 3. กัดตึง : ธุรกิจจำหน่าย อาหารว่างและเครื่องดื่ม	1. PL. Online ครัววงจร	1. SALUEM-SA-LEU CAFE

รายชื่อธุรกิจที่ได้มีการดำเนินการภายใต้ศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน				
ที่	สถานศึกษา	ธุรกิจเดิม	ธุรกิจใหม่	ธุรกิจที่มีการดำเนินการต่อเนื่อง
11.	วิทยาลัยเทคโนโลยีพาณิชย์การลานนาเชียงใหม่	1. ขนมปังปัง และขายผลไม้สด 2. กาแฟสด	1. น้ำปั่นเพื่อสุขภาพ	1. กาแฟสด
12.	วิทยาลัยเทคโนโลยีพิงค์พระนคร	1. ชานมไข่มุก		
13.	วิทยาลัยเทคโนโลยีชรินทร์ลำพูน	1. ร้านกาแฟ Hong Pak Kru 2. CTC printing 3. ก๋วยเตี๋ยวคั่วไก่	1. ร้านขายผ้าทอกระเหรี่ยงออนไลน์	1. ร้านกาแฟ Hong Pak Kru 2. CTC printing 3. ก๋วยเตี๋ยวคั่วไก่
14.	วิทยาลัยเทคโนโลยีหมู่บ้านครู ภาคเหนือ	1. ร้านมินิมาร์ท	1. กาแฟสด	1. ร้านมินิมาร์ท
15.	วิทยาลัยเทคโนโลยีไชยพันธ์พงษ์	1. ซีเทคคาร์แคร์ 2. สร้างฝันปันอาชีพ สပါไบหน้า		1. ซีเทคคาร์แคร์ 2. สร้างฝันปันอาชีพ สปาไบหน้า
16.	วิทยาลัยเทคโนโลยีพะเยา	1. ร้านมินิมาร์ท		1. ร้านมินิมาร์ท
17.	วิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจพิษณุโลก	1. ปิ้ง ย่าง หม่าล่า ซีฟู้ด 2. Vote Tage 3. สเต็กสมุนไพร	1. แชนวิชไส้ทะลัก 2. ไช้หงส์สรรหา 3. น้ำมันหอมระเหยสมุนไพร	1. ปิ้ง ย่าง หม่าล่า ซีฟู้ด
18.	วิทยาลัยอาชีวศึกษาวิทยาลัยนครสวรรค์	1. ปาล์มสมุนไพรจากสระแห่และมะกรูด 2. ปาล์มสมุนไพรจากผักตบชวาและรางจืด 3. ขี้ผึ้งสมุนไพรตะไคร้หอม 4. ครีมนวดสคลับมะหาด 5. น้ำมันนวดจากใบหูเสือ 6. ครีมนวดบรรเทาอาการปวดว่นนางคำ 7. สเปรย์น้ำมันสมุนไพรไพลสด 8. ยาหม่องกลืนมะกรูด 9. ปาล์มจากใบพลู 10. ยาหม่องไพลสด 11. น้ำมันนวดจากเถาวัลย์เปี้ยว 12. ครีมนวดผักแพว	1. น้ำมันนวดสมุนไพร 3 in 1 2. น้ำมันนวดจากมะม่วงหาวมะนาวโห่	1. ปาล์มสมุนไพรจากผักตบชวาและรางจืด 2. ขี้ผึ้งสมุนไพรตะไคร้หอม 3. ครีมนวดผักแพว 4. น้ำมันนวดจากผักแพว
19.	วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตรดิตถ์	1. สบูร์ักษาสิวสารสกัดจากใบสาบเสือ 2. สเปรย์สมุนไพรใบสาบเสือ 3. แชมพูสระคิ้วน้ำพริกจิ้งหรีด 4. สมุนไพรว่านชักมดลูกตากแห้ง 5. เทียนหอมตราหอมแท้ 6. ธุรกิจขายสินค้าออนไลน์ครีมออแกนิกคลดสิว	1. ผลิตภัณฑ์ไข่มุกบัวตอง	1. สบูร์ักษาสิวสารสกัดจากใบสาบเสือ 2. สเปรย์สมุนไพรใบสาบเสือ 3. แชมพูสระคิ้วน้ำพริกจิ้งหรีด 4. ธุรกิจขายสินค้าออนไลน์ครีมออแกนิกคลดสิว

รายชื่อธุรกิจที่ได้มีการดำเนินการภายใต้ศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน				
ที่	สถานศึกษา	ธุรกิจเดิม	ธุรกิจใหม่	ธุรกิจที่มีการดำเนินการต่อเนื่อง
20.	วิทยาลัยอาชีวศึกษานอร์ท ผาง	1. ร้านค้อฟฟี่แอดนอร์ทผาง	1. นอร์ทผางคาร์แคร์	1. ร้านค้อฟฟี่แอดนอร์ทผาง
21.	วิทยาลัยเทคโนโลยีไฮเทค เพชรบูรณ์			
22.	วิทยาลัยเทคโนโลยี สารสนเทศเพชรบูรณ์			

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีวศึกษาภาคเหนือ
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา